І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 185. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 5-го ЖОВТНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 5, 1966 No. 185. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 4-го жовтня 1966

В АМЕРИЦІ

ЗДА СПОДІВАЮТЬСЯ, ЩО НА З'ЇЗДІ президентів американських латинських держав будуть зроблені поважні кроки в тому напрямку, щоб об'єднати економічно всі країни Західньої Півкулі. Про це економічне об'єднання Латинської Америки вже тепер дискутується і передбачається, що може прийти до встановлення Спільного Латино-американського Ринку. ЗДА не належали б до цього економічного об'єднання, але вони підтримували б його економічно і морально. З'їзд президентів американських держав мав би відбутися в Перу, Чіле, Уругваї або в Коста Ріка. Найбільше правдоподібно, що З'їзд відбудеться в Ліма в Перу на початку весни 1967-го року.

УРЯД ЗБІЛЬШИТЬ ВІДСОТКИ ВІД МОРҐЕДЖІВ, за котрі ручить Федеральна Мешканева Адміністрація, з 5.75 до 6-ох відсотків. Це збільшення відноситься теж до морґеджів, що за них ручить Адміністрація Ветеранів. Це перше збільшення висоти морґеджів до 6-ох відсотків, яке є найвище згідно зі статутом, і вже третє збільшення морґеджів в цьому році, бо в лютому вони були збільшені з 5.25 до 5.50, а в квітні до 5.75 відсотка. Уряд мусів збільшити відсотки від морґеджів тому, що збільшилися відсотки від позичок. Збільшення відсотків від морґеджів діткне тих всіх, які хочуть будувати, або купити дім, і які вже мають морґеджі на своїх домах.

НІКСОН ГАДАЄ, ЩО ПЕРЕМОГА РЕСПУБЛІКАНЦІВ 8-го листопада спричинить те, що Уряд президента Джонсона не буде збільшувати прибуткових податків, лише зменшить федеральні видатки на $6 до $8-ох більйонів. Колишній республіканський віце-президент Ричард М. Ніксон заявив, що Президент плянує збільшити прибуткові податки зараз після виборів, бо має клопоти про будові так званої величної суспільности. Коли республіканці здобудуть принаймні 30 нових місць в Конгресі, тоді, міркує Ніксон, Уряд зменшить федеральні видатки і не буде збільшувати прибуткових податків. Ніксон закликає не рвати тих тоненьких ниток, якими зшита єдність Республіканської партії.

АМЕРИКАНЦІ У ВІЦІ ПОНАД 16 РОКІВ викурюють річно пересічно по 215 пачок цигарок цього року, що є дещо меншим числом, бо в 1963-му році було рекордове число — 217 пачок річно. В 1964 число викурюваних пачок було зменшилося, бо тоді головний лікар ЗДА оголосив був звіт Дорадчої Комісії в справ курення, згідно з котрим курці тютюну вмирають вчасніше, як ті, що зовсім не курять. В 1964-му році на дорослого американця число викурених пачок цигарок річно виносило лише 209. Цього року число викурюваних пачок цигарок збільшується, хоч на пачках є пересторога, що „Курення може бути риском для здоров'я курця".

ҐОЛДВОТЕР ПРОТИ РОМНІ, а Джевітс гадає, що мишиґенський губернатор Джордж Ромні є тепер найповажнішим республіканським кандидатом на пост президента в 1968-му році. Республіканський кандидат на президента в 1964-му році Беррі Ґолдвотер заявив на телевізії, що Ромні повинен виясн**ити** республіканцям, чому він в 1964-му році не підтримував їхнього кандидата на президента, бо це хотіли б знати численні республіканці. Сенатор республіканець заявив на телевізії в Ню Йорку, що республіканці зможуть перемогти у виборах 1968-го року, коли республіканський кандидат на президента вповні позбудеться „лінії Ґолдвотера". Джевітс не виключає Ніксона в 1968-му році, але „нова постать і нова концепція були б кращі для американського народу".

У СВІТІ

ЯПОНСЬКИЙ УРЯД РІШИВ НАДАТИ одно з найвищих японських військових відзначень, а саме Ордер першої кляси „Святого Скарбу" — американському генералові Альбертові Вотсонові, високому комісареві на островах Рьюку, які знаходяться від кінця останньої світової війни під американською адміністрацією, з японським автономним правлінням. Ген. Вотсон відходить з того становища і на його місце приходить ген. Ф. Т. Унґер. Генерал Вотсон заслужився для піднесення добробуту японського населення Окінави.

ІНДОНЕЗІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ АДАМ МАЛІК ОПРОКИНУВ колишнє рішення президента Сукарна і заявив, що індонезійський уряд погоджується на переведення в Західньому Іріяні, колишній голляндській колонії Новій Гвінеї, плебісциту щодо долі тієї країни. Коли в 1963 році Об'єднані Нації переконали Голляндію, щоб вона добровільно виреклась західньої Нової Гвінеї в користь Індонезії, зроблено це з передумовою, що до 1969 року має там відбутися плебісцит. Однак Сукарно, як тільки перебрав там владу, відмовився дотримати те зобов'язання. Тепер він утратив в Індонезії фактичну владу і є президентом тільки з титулу.

У ТОКІО ПРОГОЛОШЕНО спільний японсько-філіппінський комунікат на закінчення відвідин філіппінського президента Фердинанда Маркоса, в якому стверджено з жалем, що не видно швидкого кінця війни у В'єтнамі та висловлено тільки надію, що нові спроби замирення мали були успішні, як дотеперішні.

КОЛИШНІЙ ЗАХІДНЬО-НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР КОНРАД АДЕНАУЕР ЗАЯВИВ, що він підтримуватиме кандидатуру теперішнього голови нижчої палати німецького парляменту — бундестаґу — д-ра Евгена Герстенмаєра на канцлера. Аденауер, який має тепер 90 років, був завжди антагоністом теперішнього канцлера, д-ра Людвіґа Ерґарда. Герстенмаєр покищо заявив, що він ставиться льояльно до Ерґарда і не кандидує, але противники Ерґарда думають застуалізувати справу зміни на становищі канцлера. Багато залежить від того, як 20-го листопада ц.р. вийдуть вибори у Баварії.

ФРАНЦІЯ МАЄ НА ПРОДАЖ ЛІНІЮ МАЖІНО — цілу сіть 400 фортів, разом із гарматами, підземних тунелів, що їх сполучують, застав, та різних інших укріплень, якими Франція хотіла зупинити німців в їхньому воєнному поході. Франція здвигнула була лінію Мажіно коштом 4 і пів більйона франків та вважала її „непереможною", — однак німецькі панцерні дивізії обійшли ту лінію могутніх фортифікацій і здобули її в 1940 році зовсім без вистрілу. Коментатори кепкують, що ті форти Мажіно годяться тепер хіба на годівлю печериць.

ФАХОВІ СТАТИСТИКИ В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ ВИРАХУВАЛИ, що при теперішньому зростанні населення світу і харчової продукції, за 15 років 15 мільйонів людей у світі не матимуть що їсти. Ті фахівці твердять, що вже за кілька років проблема голоду в кількох малорозвинених країнах буде найпершою проблемою Об'єднаних Націй.

Республіканці використовуватимуть расові заворушення у виборчій кампанії

Вашингтон. — Республіканські політичні провідники заявляють, що расові заворушення будуть виборчою проблемою у виборчій кампанії цього року. Республіканський Координаційний Комітет дістав вислідн опитування, які стверджують, що аж 58 відсотків опитуваних заявляють, що справа громадянських прав та заворушення расові у зв'язку з цією справою — є найважнішою внутрішньою американською проблемою. Опитування в червні цього року виявили, що тільки 44 відсотки опитуваних уважали, що справа громадянських прав є важливою внутрішньою проблемою. Колишній президент Айзенгавер заявив, що він турбується справою расових заворушень. В окремій заяві Республіканського Координаційного Комітету говориться про те, що Уряд президента Джонсона не робить нічого, щоб забезпечити безпеку американським громадянам. Республіканець конгресмен Джеральд Форд пригадував заяву віце - президента Гомфрі в Ню Орлінсі, в якій він сказав, що сам бунтувався б, коли б йому прийшлося жити в міських нетрах.

Сенат схвалив законопроєкт про створення Департаменту Транспортових Справ

Вашингтон. — 29-го вересня Сенат більшістю 64-ох до 2-ох голосів схвалив новий Департамент Транспортових Справ. Подібний законопроєкт прийняла Палата Репрезентантів 30-го серпня, і тепер окрема Конґресова Конференція має узгіднити різниці в обидвох законопроєктах, поки можна буде вислати новий проєкт до підпису Президента. Цей Департамент буде 12-им в Кабінеті Президента. Він має об'єднати в собі всі плянування, досліди і справу безпеки різних видів транспорту, які досі були розділені між 35 різних урядових агенцій, і які відносилися до летунського, залізничого, водного і наземного автомобільного транспорту. Економічними справами транспорту і надалі займатимуться такі агенції як Рада Цивільної Аеронавтики, Міжстейтова Торговельна Комісія і Федеральна Комісія в справі електричної енергії. Справами міського транспорту має займатися Департамент Міських і Мешканевих Справ. Новий Департамент Транспортових Справ затрудновуватиме коло 90.000 працівників, і його річні витрати виноситимуть коло $6 більйонів, головним чином на будову нових автострад. Цей Департамент буде четвертим щодо числа затруднених працівників, і п'ятим щодо висоти бюджету.

Хто познайомиться з добродійством забезпечення в УНСоюзі, той напевно стане його членом — запевняє Йосип Лисогір

Нюарк. — Хто познайомиться з добродійствами забезпечення в Українському Народному Союзі, той цілкою певно стане його членом — твердив головний предсідник УНС Йосип Лисогір тут на організаційних нарадах Окружного Комітету УНС минулої п'ятниці, 30-го вересня, закликаючи рівночасно секретарів Відділів УНС, щоб доконче подбали про познайомлення громадянства своєї околиці з цими добродійствами. Наради відбулися в приміщенні Українського Народного Дому у вечірніх годинах і в них взяло участь 26 репрезентантів із 12 місцевих Відділів УНС. Наради відкрив і ними проводив голова Окружного Комітету Юліян Баранюк, а секретарював В. Салабун і д-р О. Утриско. Й. Лисогір, доповідаючи про „Сучасний стан та майбутнє УНСоюзу", звернув увагу на непоінформованість загалу громадянства із забезпеченевою діяльністю УНСоюзу, бо тільки цим можна вияснити факт, що загальна кількість членства УНС нараховує сьогодні ще не повних 90 тисяч, а не бодай якого півмільйона. УНСоюз розпоряджає сьогодні 16 родами найдешевшого забезпечення на життя й його можна набути за дешевшу ціну, ніж у будь-якій приватній забезпеченевій інституції. Обласний організатор і головний радний Степан Гаврищ доповідав про організаційний стан нюаркської округи, стверджуючи, що цей стан не рахується задовільно, дарма, що секретарі та урядовці відділів мають багато організаційної допомоги. Він подверджував, що неактивні секретарі мусять виявити нову активність, або уступити своє місце таким, що будуть працювати. На організаційні теми, як і про загальну активність говорили головна радна Анна Дубас, Юліян Баранюк та інші, забираючи голос в дискусії.

ПІД ЧАС ВІДКРИТТЯ ОСЕРЕДКУ СТУДІЙ ВОЛІ В БОСТОНІ ВІРДЖІНІЯ

Пане Професоре! Оберніться, бо фотографують! — закликали — можна б сказати — словом і ділом заст. гол. предсідника УНС Володимир Сохан і д-р Нестор Процик проф. д-ра Романа Смаль Стоцького, який завзято розмовляв з директором Осередку д-ром Джаном М. Фішером саме в тому часі, як фотографували приявну на відкритті українську групу. Поруч д-ра Фішера стоїть усміхнений президент УККА і голова Крайового Комітету Тижня Поневолених Націй проф. Лев Добрянський, якого тримає під руку заступниця гол. предсідника УНС пані Марія Душник. Її чоловік, д-р Володимир Душник, дивиться на світ через чорні окуляри. Перший зліва — один з найбільш заслужених наших громадян - сеніорів, тепер уже емерит н, Петро Задорецький.

ЗДА висилають дальших 75.000 вояків до В'єтнаму

Сайґон. — Американський секретар оборони Роберт МекНамара має прилетіти до Південного В'єтнаму в найближчу неділю 9 жовтня ц. р. Він відлетить в суботу з Вашингтону у товаристві голови шефів об'єднаних штабів генерала Ерла Вілера, асистента секретаря оборони для справ міжнародної безпеки Джана МекНотона й асистента секретаря оборони для публічних справ Артура Сильвестра. Роберт МекНамара має перевести серію нарад з головним командантом американських збройних сил у В'єтнамі генералом Вільямом Вестморлендом, який безпосередньо перед тим відбуде на Гаваях нараду з головним командантом збройних сил на Тихому океані, адміралом Ґрантом Шарпом. Політичні відносини у Південному В'єтнамі та шанси мирного закінчення війни будуть предметом нарад МекНамари з амбасадором Генрі Кеботом Ладжом і південно - в'єтнамськими лідерами. Водночас повідомляють, що до весни наступного року будуть перекинені до Південного В'єтнаму дальших 75.000 американського війська. Його тамошня сила має зрости до 400.000, при чому значно буде скріплене також американське летунство. Всі ці проблеми будуть предметом конференції 7-ох держав, які воюють проти комуністів у В'єтнамі, яка відбудеться в столиці Філіппін Манілі під кінець цього місяця.

Айзенгавер не був би проти атомової зброї у війні у В'єтнамі

Вашингтон. — Колишній президент Двайт Д. Айзенгавер заявив 3-го жовтня на пресовій конференції, що він не виключав би атомову зброю у в'єтнамській війні. Він сказав дослівно: „Я не виключав би автоматично всього, отже і ужиття атомової зброї, щоб закінчити війну у В'єтнамі". Це вже друга заява Айзенгавера в цій справі, бо 2-го жовтня він заявив, що старався б якнайскорше закінчити війну у В'єтнамі та в цій цілі збільшив би відповідно американські збройні сили. Колишній президент казав, що коли вживається збройної сили, щоб осягнути запляновану ціль американської політики, то треба покористуватися всіма можливими засобами. Одночасно провідник демократичної більшости в Сенаті сенатор Майк Менсфілд виступив проти тих, які заявляють, що збільшували б збройні сили, щоб скінчити війну і при цьому критикують президента Джонсона. Айзенгавер виступав на пресовій конференції у зв'язку з засіданням Республіканського Координаційного Комітету, що відбувався у Вашингтоні. Колишній губернатор Ню Йорку і республіканський кандидат на президента Томас Дюї заявив, що Айзенгавер не рекомендує вживати атомову зброю, але він гадає, що треба так вести війну у В'єтнамі, щоб її якнайскорше виграти. На думку Дюї Айзенгавер думав тільки те, що не можна інформувати ворога про свої пляни, і що атомова зброя має бути тільки дипломатичним засобом до закінчення війни. Айзенгавер заявив, що він не вважає себе компетентним до того, щоб критикувати Уряд президента Джонсона, який сидить знає цю справу зі всіх боків, і тому може видавати найвідповідніші рішення. Сенатор Менсфілд сам критикував Президента, але він заявив, що кожна критика мусить бути конструктивна.

Відбулися перші поконвенційні збори Відділів УНСоюзу Ню Йорку і околиці

Ню Йорк. (Р. Г.) — Дня 30 вересня ц. р. тут в Українському Народному Домі відбулися перші поконвенційні збори Відділів УНСоюзу міста Ню Йорк і околиці.

О год. 8.00 ввечорі збори відкрив і ними проводив голова Окружного Комітету адвокат Іван Флис. Велика фреквенція присутніх, бо рекордове число 52 особи є доказом великого заінтересовання справами УНСоюзу. Адв. Іван Флис, відкриваючи збори, зазначив, що справді ню-йоркчани не пописалися на 26-тій конвенції, але це вина нас самих. Д-р Ярослав Падох — головний секретар УНСоюзу, проаналізував дотеперішні скромні успіхи УН Союзу на тлі величезного розвитку асекурацій в ЗДА і закликав до пожвавлення організаційної праці, з зокрема приєднування нових членів. Подавши стан праці Відділів Округи він подав зріджені числа, які недавно опубліковано за минулий рік, вказував на те, що коли пересічно на американську родину припадає $15.000 забезпечення, яке рівняється пересічному заробіткові голів родин за 23 місяці, то наші родини забезпечені цілком номінально. Значне збільшення суми забезпечення є потрібне всім, хто дбає про родину і про себе самого.

Із заввагами про працю Нюйоркської Округи виступили заступники гол. предсідника п. Марія Душник і Володимир Сохан та гол. радна п. Марія Демидчук. М. Душник вказувала на співпраці жінок з УНСоюзом. В. Сохан, як керівник рекордового відділу, захочував до вислолення завваг і побажань приявних до Гол. Канцелярії, а М. Демидчук апелювала, щоб при-

(Закінчення на сторінці 2)

Хор української католицької парафії в Нюарку врочисто відзначив 50-річчя

Нюарк. — Минулої суботи, 1-го жовтня, тут у готелі „Ессекс Гавз" відбувся врочистий бенкет для відзначення 50-річчя теперішнього хору української католицької парафії св. Івана Хрестителя, колишнього хору „Боян", одного із найстарших, якщо не найстаршого з існуючих українських хорів в Америці. Довголітнім диригентом хору, від 1909-го року, був проф. Теодозій Каськів, а від 1956-го року його диригентом є Михайло Добош. Програму бенкету, в котрому взяло участь понад 300 осіб, започаткували коротким словом - привітанням М. Добош та В. Салабун. Молитву провів парох о. Д. Лаптута, а обов'язки тостмайстра виконував д-р Степан Ворох. Слово привітання виголосив посадник Нюарку Г'юг Адонізіо, пошанувавши проф. Теодозія Каськова та гостя з Европи, проф. Андрія Гнатишина, передачею їм символічних ключів міста. Під час бенкету промовляли гол. предсідник УНС Йосип Лисогір, гол. предсідник „Провидіння" о. декан Мирослав Харина, and Іван Романишин і д-р Степан Ворох, а в мистецькій частині програми виступала солістка Галина Андреадіс при фортепіяновому акомпаніяменті Ольги Дмитрів. На закінчення хор-ювілят під гостинною диригентурою проф. А. Гнатишина відспівав молитву.

Папа прославляє Кардинала Сліпого за його вірність Церкві

Рим. — Папа Павло VI написав Верховному Архиєпископові, Кардиналові Йосифові Сліпому окремого листа з нагоди 50-річчя священства Владики і в тому листі прославляє його за його вірність Христовій вірі і Церкві. „Завжди готовий вмерти за Церкву — писав Папа — Ви пережили з небувалою терпеливістю і силою немалі терпіння в ім'я Христа. Це насправді є додатковою причиною, щоб славити Вас і вшановувати у Вашому пізньому вік". Католицька пресова агенція, повідомляючи про цю подію, пригадує, що Кардинал Сліпий є тепер одиноким заціліли з-посеред українських єпископів, що їх большевики виарештували під час останньої світової війни. Митрополита Сліпого арештували у Львові у квітні 1945 р. за „політичні злочини" й засудили на 10 років заслання на Сибірі. Після 8-ми років запропонували йому звільнення, якщо він перейде на православія, але він відкинув всі пропозиції почестей в православній ієрархії. Тоді засудили його на дальших 5 років. Його звільнили у 1958 році з забороною займатися церковними справами, але Митрополит, вернувшись до Львова, написав Пастирського листа до вірних, за який його знову арештували й заслали. Щойно у лютому 1963 року його звільнено.

Канадійське НТШ влаштовує свою XV Наукову Конференцію

Торонто. — В неділю і в понеділок 9 і 10 жовтня ц.р. відбудеться тут в залі школи св. о. Миколая при 2 Белвудс Евню XV-а Наукова Конференція Канадійського Наукового Товариства ім. Шевченка. У програмі Конференції, що її відкриє голова Канадійського НТШ професор Євген Вертипорох, передбачені доповіді з різних українських ділянок: проф. Б. Будуровича, проф. Т. Залеського, д-ра М. Грещишина, д-ра Вс. Коритника, д-ра І. Метеля, проф. І. Теслі, проф. Гр. Лужницького, мгра П. Баб'яка, мгра М. Мельника, д-ра Мих. Гуцуляка і д-ра Мих. Марунчака. З актуальних доповідей будуть: про Михайла Грушевського в оцінці західньоевропейських та американських історіографів, про спотворювання творів О. Маковея в УССР, про біблію у творчій праці І. Франка, про історію українців Канади.

В Осередку Українознавчих Студій Вашингтонської Семінарії почався академічний рік

Вашингтон. — Осередок Українознавчих Студій почав новий академічний рік дня 29 вересня, у четвер, доповіддю проф. д-ра Володимира Гуцула, що працює в Каліфорнійському Університеті в Берклей. Доповідь була присвячена великій постаті Михайла Грушевського. Прелеґент подав життєпис Грушевського і представив його віковопомний вклад у історію Східньої Европи. На тім тлі він оповів, як нові думки Грушевського відбилися й у американській славістиці, змальовав її проблематику, та вказав на те, що вона ще й досі не позбулась перестарілих концепцій російської імперіялістичної історичної школи. Наступна доповідь відбудеться 4-го жовтня і буде присвячена вшануванню річниці Івана Франка. Доповідачем буде проф. д-р Роман Смаль-Стоцький. Чергове засідання Осередку визначено для вшанування сл. пам'яті першого українського Владики в ЗДА Сотера Ортинського, на якому вигoлосить доповідь Впр. о. декан М. Харина.

Інж. І. Заяць переобраний на голову Відділу Т-ва Українських Інженерів

Ню Йорк. — Дня 24 вересня, 1966 р. тут у приміщенню Українського Інституту Америки відбулися звичайні Загальні Збори Метрополітального Відділу Т-ва Українських Інженерів. Під час нарад вислухано звіти Управи та Контрольної Комісії. Після довгої і терпкої дискусії над дотеперішньою діяльністю т.зв на внесок К. К. уділено одноголосно абсолюторії уступаючій Управі. Обговорено і схвалено плян праці, та бюджет на 1967 р.. Д-р Степан Ворох склав привіт від Українського Лікарського Т-ва, Відділ Ню-Йорк. Відчитано та обговорено обіжник Головної Управи Т. У. І. А. в справі відзначення 20 - ліття Т-ва. Була дискутована справа Конвенції УКК. Відділ ТУІА заступатимуть в часі Нарад УКК делегати: інж. Іван Заяць, інж. Ярослав Городецький. Керівні органи Т-ва вибрано в такому складі: голова (4-каденція) інж. Іван Заяць, Михайло Ількiв, Володимир Гнатківський, Володимир Фриз, Любомир Калинич, Дмитро Дурбак, Зенон Ґлов'як.

Контрольна Комісія: Інж. Ярослав Городецький. Степан Косоноцький, Роман Баранський. Номінаційна Комісія: Інж. Евген Івашків, Василь Мисак, Іван Мокрівський.

Зборами проводив інж. Богдан Рак, секретарював інж. Володимир Фриз.

Василь Дідюк в організаційній поїздці УНС в північній Канаді

Торонто. — В середу 5-го жовтня обласний організатор Українського Народного Союзу, його головний радний Василь Дідюк, виїздить в організаційну поїздку на півні Канади та відвідає такі місцевості, як Содбури, Кіркленд Лейк, Тимминс, Волдорф, Руан -Норадиа, Су Сен Мері та інші. Ціллю цієї поїздки є відвідини існуючих там Відділів УНС та пожвавлення їх організаційної і громадської активности, організування нових відділів, нав'язання зв'язків із провідними українськими церковними й громадськими установами та діячами заходи для розбудови УНСоюзу в тій частині Канади. Запляновано на довший час широку скалю організаційну поїздку для пожвавлення праці та розбудови УНСоюзу в Західній Канаді відбуває тепер заступник гол. предсідника й директор Канадійської Канцелярії УНСоюзу Богдан Зорич.

Василь Дідюк

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid ot the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Айзенгавер за вигру у В'єтнамі

Колишній президент і переможець у другій світовій війні Д. Д. Айзенгавер заявив минулої суботи в Шикаґо, що ступневе поширювання війни у В'єтнамі становить ніщо інше, як загрозу „для свобід, що їх ми боронимо", і радив негайно застосувати „таку силу, яка потрібна задля перемоги". Айзенгавер відмовився від ясної відповіді, чи він ужив би у В'єтнамі атомову зброю, але ствердив, що „коли б мені передали ту проблему, то я провів би кожну акцію, щоб виграти".

Стурбованість Д. Д. Айзенгавера зрозуміла. Раз-у-раз зустрічаються в американській пресі твердження, що поради і вказівки Пентаґону не можуть бути реалізовані внаслідок — політичних міркувань. Раз-ураз згадується в репортажах воєнних кореспондентів великих американських газет і журналів про ремствування американських військовиків у В'єтнамі, які не можуть зрозуміти, чому їм, наприклад, забороняють бомбардувати у Північному В'єтнамі промислові об'єкти й майстерні зброї, якою користаються комуністи на південнов'єтнамському фронті. Відомо, що комуністичні партизани затопили були вже американський вантажний корабель у вході до порту в Сайґоні й кілька днів тому знову заклали там міни. Однак, американське командування не дозволяє вживати будь-яких заходів, щоб зупинити доплив воєнних матеріялів до північнов'єтнамського порту в Гайфенґу.

У нюйоркському щоденнику „Ворлд Дженерел Трибюн" з 29 вересня ц. р. появилась була стаття синдикованого колюмніста Ґенрі Тейлора, в якій пригадує він дати, коли Америка перемогла такі мілітарні потуги, як Німеччина, на фронтах від Північної Африки почерез Сицилію й Італію до Нормандії та вглиб европейського континенту, — і Японія, на велетенському просторі Тихого океану. А 300-тисячні американські збройні сили в Південному В'єтнамі мають нині проти себе більше комуністичного війська, як було його там три роки тому. Чому?!

Це питання хвилює всіх американських громадян і ще більше — всіх американських військовиків, які знають, що у війні „ніщо не може заступити перемоги". Американська громадська думка не страшиться „поширення" війни. Вона страшиться продовжування її в безконечність — без вигри. Цим слід пояснити обниження популярности президента Джансона, хоч величезна більшість народу підтримує в принципі його політику у В'єтнамі. Але нарід хоче рішучости і — перемоги.

Турботи про долар

У Вашинґтоні можна зустріти тепер майже всіх грошових потентатів світу. 105 держав вислали до столиці ЗДА своїх фінансистів, які беруть участь у нарадах чотирьох найбільш відповідальних фінансових установ, а саме Міжнародного Монетарного Фонду, Міжнародного Банку для відбудови і розвитку (так званого Світового Банку), Міжнародної Фінансової Корпорації і Міжнародної Асоціяції для Розвитку.

Темою нарад усіх тих світових фінансистів є — гроші. Грізна міжнародна ситуація загрожує кризою світовій економіці. А загроза тієї кризи йде впарі з інфляцією. Окремі країни уживають запобіжних заходів у боротьбі з її проявами. Але інфляція доляра, який є основною валютою на світовому ринку, погрожує світовим фінансовим крахом.

В осередку уваги наради Міжнародного Монетарного Фонду. На цих нарадах ЗДА висунули думку для збільшення кредитів на відбудову й розбудову створити нову міжнародну валюту, яка не залежала б від запасів золота. Проти цієї пропозиції, що дістала підтримку чотирнадцятьох багатих і бідних держав, гостро виступила Франція, яка заявою свого представника, міністра економіки і фінансів Мішеля Дебре обстоювала давню основу монетарної системи — золото.

ЗДА заінтересовані у міжнародній допомозі не тільки з гуманітарного становища, але й господарського, бо господарський розвиток малорозвинених країн сприяє економічному пожвавленню в самих ЗДА. Та кожний американський доляр, який іде за кордон, загрожує зменшенням запасу золота ЗДА. Коли б постала нова міжнародна валюта, яка не вимагала б золотого підкладу, ЗДА могли б навіть збільшити свої кредити для закордону без загрози зменшення свого запасу золота. Але це перечить політиці Франції, яка протягом лише останнього року виміняла понад 500 мільйонів долярів на золото.

Світова економіка у найбільшій мірі залежить від стабільности американського доляра. Зменшення видатків і збалянсування бюджету піднесенням податків — найпевніша база для здорового доляра.

„ЛИШЕ НАЦІОНАЛЬНОЮ СПІЛЬНОТОЮ ЗНАЙДЕМО ПРАВИЛЬНІ РОЗВ'ЯЗКИ"

(Слово Голови ПУН О. Штуля-Ждановича на бенкеті в Ню Йорку)

(1)

На мене впав важкий обов'язок замінити на високому пості Голови Проводу Українських Націоналістів людину, що була не лише в ряді основоположників УВО й ОУН, але й в ряді співтворців Українських Збройних Сил, в ряді співтворців Української Держави та її найбільш відданих оборонців. Зовсім зрозуміло, що члени УНРуху, симпатики його, як також люди сторонні чи навіть противники, мають право знати мої погляди на основні проблеми нашої визвольної боротьби, як і життя в діяспорі. Мені ж мило бачити тут людей, яким ці справи не байдужі серед пустелі байдужности та зневіри. Нас, тобто тих, що відчувають обов'язок дбати не тільки про себе, заливає хвиля поразницьких настроїв, гул голосів, що говорять про неминучий заник еміґрації, що бачать Україну на смертному ложі, і під фразами бойового наставлення ховають в суті речі — атмосферу капітуляції, а та атмосфера може доводити тільки до опортунізму.

Як я бачу ці справи?

Певно, на еміґрації Україна не постане. Опинившись на чужині, ми підлягаємо природним законам світу. Ви мусите інтеґруватися в життя спільноти, що дала вам притулок і старт у життя вашим дітям. Нормально, що ви стали громадянами країни вашого поселення і маєте супроти неї обов'язки. Але націоналізм спирається на глибокій вірі в душу народу, в містичний кровний зв'язок, у не менш містичний духовий зв'язок. Ця віра підбудована історичним досвідом. Адже без державности протягом століть ми зберегли себе, не зважаючи на розторощуючий тиск окупанта. Нормально, що є втрати, будуть вони тим більше на еміґрації, якщо вона позбавлена поповнення з Рідних Земель. Але хто може сказати, як довго ще триматиметься залізна заслона між нами і Україною? Хто може сказати, як довго ще триматиметься Московська імперія? Може довше від нас, а може й ні. Шалені зміни, що проходять тепер у всьому світі, доводять, що темп історії змінився, як змінився темп нашого особистого життя. Колись імперії тривали довгі століття, тепер вони ліквідуються на наших очах протягом десятиліття. Десять років тому, коли я був у вас вперше, існувала ще свіжостворена Французька Спільнота, як спроба рятувати імперію. Сьогодні Франція вже забула болючу операцію деколонізації, звикла навіть до самостійности Альжиру.

У цій новій історичній перспективі наша еміґрація працює з вірою в те, що її труд причиняється до посилення визвольного процесу на Рідних Землях, а тому ми маємо злогу бачити висліди своєї праці не тільки в дуже далекому майбутньому, але й за нашого життя. Будучи громадянами країни вашого поселення, ви можете залишатися й залишаєтеся в духовому зв'язку з народом на Рідній Землі й працюєте для нього, а не лише для себе особисто. Це і є те, що дає нам силу витривати, дає силу кожному втомленому наснажуватися знову, дає силу тому, хто впав, вставати і йти далі.

Живемо в часи повної перемоги ідеї нації, яку підніс на нашому ґрунті український націоналізм. Поневолені нації визволилися, в багатьох випадках навіть без війни і проливу крови, бо колишні колонізатори здали собі справу з того, що годі фальшувати поняття. Не всі визволені народи є зрілими націями, і тому деякі новопосталі держави мають страшні труднощі, живуть у кривавому хаосі. Але вони ніколи не погодяться на мир неволі, на невільницькі кітли з м'ясом, бо в них є почуття окремішности й бажання свободи. Вони визріватимуть, хто легше й скорше, хто довше й з більшими болями, але повороту до імперій не може бути.

Перемога ідеї нації і націоналізмів є основним знаком нашої доби. Коли хтось виступає проти націоналізму, розуміючи під тим нетерпимість, шовінізм чи нездоровий егоїзм, то це помилка в назві. І ми проти шовінізму, і ми проти винищування меншостей, і ми за співпрацю та співжиття народів і держав, але це не заперечує націоналізму, а саме його потверджує. Націоналізм бо вважає націю основною, історичною і незмінною клітиною життя людства. А коли так, коли нації будуть існувати вічно, то мусять жити одна з одною. Тому солідарність, пошанування прав іншого народу — основи нашого бачення майбутнього.

Колись, як реакція на імперіяльне поневолення, зродилась була теорія інтернаціоналізму. Віджила вона після цієї війни, як відповідь на нацистський расизм і винищування народів. Але інтернаціоналізм виявився повним абсурдом на практиці Московської імперії. Поневолені народи ніяк не збираються добровільно співжити, а тим менше вимішуватися з поневолювачем. Тому, сперта на фальшивих заложеннях, на насильстві й обмані, на реакційній теорії про вищість „старшого (московського) брата", на бажанні поневолити світ під прикриттям „визволення трудящих" — Московська імперія мусить упасти. Ідеї бо свободи народів, ідеї націоналізму не можуть оминути її. Ці ідеї розсаджують її знутра, атакують іззовні.

Московська імперія опинилася в кліщах націоналізмів, з яких вона не може вирватися ніяким способом, крім капітуляції. Капітуляції перед справедливими бажаннями поневолених народів. Цим разом, у нашій добі, їй не вдасться вивернутися, як попереднім разом, під час першого розвалу в 1917 році.

І це Москва відчуває і йде на поступки. Щоб втримати т. зв. сателітні держави, вона дозволяє компартіям в них бути носіями національної ідеї з тактичних причин, щоб — наприклад — конкурувати з Церквою, як це бачимо в Польщі. В Румунії вона просто капітулює перед національною ідеєю, щоб втримати при владі компартію. Не може Москва до безконечности не допускати того ж в Україні чи Грузії, Білорусі чи Туркестані, що дозволяє в Польщі або в Румунії. Тим більше, що на відкритий масовий терор проти поневолених народів вона не може вже зважитися з огляду на Китай, що стоїть грізним драконом на її кордонах.

Ще такий недавній двоподіл світу на смуги впливів Москви й ЗДА — на наших очах розвалюється чи й вже розвалився. ЗДА перестали бути незаперечним лідером вільного світу, бо виросла европейська спільнота, союзна Вашинґтонові, але не підпорядкована йому. Москва перестала бути центром комуністичного світу. Ідеологія комунізму безщадно банкрутує. Де є сьогодні пролетаріят в капіталістичному світі, що його комунізм збирався визволяти? Де є сьогодні солідарність бідних, коли недорозвинені економічно країни шукають співжиття з багатими західніми країнами? Де є — врешті — ідеологічна солідарність „соціялістичних країн", коли Пейпінґ заходить у щораз важчий конфлікт з Москвою, і то на твердій базі національних інтересів? Де є престиж „центру комунізму", коли він не може справитися з маленькою Альбанією чи мусить погодитися з югославською „єрессю"?

На світову арену вийшли маси. Зросла роля одиниці, а з тим і роля малих народів. Народи втратили страх перед ядровою зброєю, і цим зменшено значення великих потуг. Китайська загроза змушує Москву до поступок капіталістичному світові й поступок поневоленим нею народам. Коли по війні могло здаватись і нам і нашим братам в Україні, що СССР непоборний, що його режим незрушимий, бо Москва в союзі з Вашинґтоном, який не хоче війни, то сьогодні психологічне наставлення інше: немає тієї безнадійности, що була ще десять років тому. У світлі цієї аналізи українська визвольна проблема далеко не безнадійна, як пробують вмовити в нас вороги й „приятелі", як часом нарікають наші рідні слабодухи.

А й Україна не знаходиться на смертному ложі. Певно, ми зазнали на Рідних Землях і зазнаємо страшних втрат. Я вже не згадуватиму про голод і воєнні втрати, що значно порушили нашу біологічну субстанцію. Вже після війни ми зазнали втрат у людях шляхом репресій окупанта, шляхом вивозу молоді на цілинні землі. Зазнаємо їх день-у-день, бо найкращий елемент в значному відсотку вивозиться з України під різними претекстами: чи то на практику після покінчення шкіл, чи то на кращі становища в глибині імперії, чи то під тиском поліційних заходів, які кажуть, що спокійніше буде жити поза Україною.

(Продовження на 4-ій стор.)

Софія Парфанович

ВЕЛИКИЙ ВОРОГ

II

Коли хто не приніс цієї звички ще з дому, той, зі старшого громадянства, п'є, але дуже помірковано, і тільки принагідно, з товариських оглядів. Їх еміґрація ані не погіршила, ані не поправила. Та гірша справа з нашою молоддю. Тою, що ніколи не чула правди про алькоголізм та про необхідність поборювати його. Молоддю, що не розуміє політично - самооборонної рації. Одна чи друга лекція в школі, коли ще молода людина не цікавиться цим питанням і не має доступу до алькоголю, забулися, не запали в свідомість. Осягнувши відповідний вік і засоби, вона кидається до алькоголю, на жаль, і інших наркотиків. Проти останніх часто пишуть у журналах і газетах, але проти алькоголю майже зовсім ні. А це — старий ворог, з яким зжилась Америка та й інші країни нашого поселення.

У протиалькогольній боротьбі Америка вела перед у період між двома війнами. Ця боротьба коштувала їй мільйони долярів і безлічі людських жертв. Її вона програла, бо перемогло зло, закорінене в людській вдачі, не тільки в нахилі до налогу, але й в противленні законам у використовуванні засобів контрабанди та великих на ній заробітках. Боротьбу з цим старим ворогом відсунули, передали її різного роду товариствам, що не виховують людину, а тільки приходять з допомогою, коли вже вона зовсім гине або стоїть на березі пропасти. Марні добутки!

Що ж діється у нас? Чи хто старається вплинути на молоду людину і повчити її, що вузька спершу стежка провадить до занепаду? На це питання ми не раз натрапляємо, коли бачимо, що діється. Не хочу цим сказати, що наша молодь надмірно й поголовно п'є. Є різні люди, як і в інших ділянках, так і в цій. Але страшно помічати хоч би на літніх оселях звички молоді і нещастя, що з них випливають. Розбити буфет, пограбувати громадське добро, забрати пиво чи що там знайдеться і урядити собі та друзям бенкет, ще й нахваляючись цим — на порядку денному.

Управи осель просто безсильні проти таких „геройських подвигів". Вони не відважуються на терен оселі закликати поліцію, тим більше, що вчинив то „син відомої, шанованої родини". Вони звертаються до батьків. Перша ж реакція батьків заперечувати й лаятись, мовляв, „це очорнювання, мій син ніколи цього не зробив би!". Щойно коли їм загрозять передати справу судові, маючи свідків розбою-грабунку, по застанові й охолонувши зі злости, вони укладають з управою оселі договір, кидають їй десять-п'ятнадцять долярів на направу буфету чи поламаних стільців і, обурюючись на „протигромадянське наставлення управи", погрожують, що більше туди не поїдуть. Але замість них їдуть туди хлопці, забираючи із собою дівчат, бо там можна здобути алькоголь безплатно „геройським способом".

Таких випадків багато! І відбуваються вони тоді, коли батьки сидять чемно й „культурно" в буфеті і самі п'ють. Так оселя має прибуток і промовчує справу. Бо як оприлюднювати її, коли втрату вирівнює пиття, пияцтво батьків? На молодь треба „заплющити очі", бо вона, мовляв, з того виросте, і їй знудяться молодечі витівки.

Ні, дорогі батьки! Коли алькоголізм перестане штовхати молодь до ексцесів, він увійде значно глибше. Він стане другою вдачею, звичкою молодих громадян. Вони вже не підуть розбивати буфети, бо, заробляючи, можуть купувати алькоголь. Вживаючи його у великій кількості, вони стають налоговцями, асоціяльними елементами і пропадають для громади.

Що так є, повчила мене збірка, яку я недавно переводила для одного з товариств. Я зайшла до буфету, сподіваючись там дістати кілька долярів на мою листу. Але даремно! Твереза людина, хоч і злостить її підсунена листа, все ж кине відчіпного доляра або чемно відмовить. Але їх, підхмелених і позбавлених поволічки культурности, нічого не стримує вилаятись і обернутись до збирача спиною.

Нещодавно я приступила до одного такого пана. Він заявив, що не має грошей. Я запитала: „За що ж п'єте?" Він вигорнув з кишені жмут долярів і сказав: „За це, і воно моє!" — Тоді дайте на листу те, що коштує одна чарка". Зареготався і сказав: „Вона не коштує майже нічого!" — „Тоді дайте те, що проп'єте, сидячи тут!" — „Я не дурний!" — заявив цей громадянин.

Один мій знайомий, якому я розповіла цю історію, сказав: „Добре вам так, не йдіть до шинку!"

Очевидно, можна було б не йти туди, де зустрінетесь з ворогом віч - на - віч, з його послужниками та жертвами. Бо з'являєтеся як дисонанс і затьмарюєте приємність. Своєю появою й доманганнями викликаєте злість, але й при тому, правдоподібне, підносите хоч крапчок тяжкої покришки, якою придавлюється совіст.

Нещасні випадки, яких так багато на дорогах держави, як стверджує поліція, в більшості спричиняють нетверезі водії. Це переважно молодь, хоч є між ними й зрілі громадяни, що напившись, виїздять на дороги. По цих дорогах молодь женеться із недозволеною швидкістю і, наче дикі звірі, кидається на авта, звичайно працівників, що поспішають до праці. Дехто їде, обнявши правою рукою дівчину — вона ж, оця друга рука, не потрібна для ведення авта. Читайте статистику нещасних випадків на дорогах. Приглядайтесь їм на телевізійних екранах. Слухайте пополудневі розправи в суді. Все це — дуже повчальний матеріял. Батьки, що не навчили своїх дітей основ тверезости, не защепили їм зрозуміння небезпеки вживання алькоголю, даремне плачуть - розпачають над їхніми трупами, що згоріли у розбитих автах, або що їх з розторощених автомашин видобули рятівники.

А потім панахиди, квіти, поминки, газетні статті, некрологи... Мовляв, від того батькам полегшає. Тим батькам, що є головними винуватцями. Вони й школа повинні виховати молодь так, щоб вона не виїздила на дороги в нетверезому стані. Мудре правило каже: коли їдеш — не пий, коли п'єш, не їдь".

Поліція ув'язнює й карає нетверезих водіїв. На стовпах при дорогах великі жовті написи: „П'яні водії їдуть до тюрми". Але вони залишаються сухими написами на стовпах, бо водій спинить своє авто в наступному містечку і вип'є чарку-дві за здоров'я тих, що пишуть таке.

Батьки і школа. Школа і батьки. Два чинники. Про них до знудження пишеться й говориться. До них апелюється з різних приводів і з різними вимогами. Очевидно, в справі виховання дітей, протидіяння винародовленню і ін. Але я ніколи не читала і не чула, щоб їх закликали вести молодь по стежках тверезости. І тому вони для того не підготовані і не наставлені. Коли з необхідністю статевого освідомлення дітей вони скоріше або пізніше стають віч-на-віч, друге освідомлення щодо тверезости відсувають від себе, і до нього сливе ніколи не приходить. А це — кардинальний обов'язок батьків!

Для цього немає навіть допоміжних матеріялів. Малих довідників чи запитників з відповідями. Усе, що ми колись робили, залишилось - пропало там, звідкіля долетів до мене голос людини, що впродовж усього свого життя додержувалась слова, яке дала собі й „Відродженню". Там пропало воно, потонуло в морі зла, в яке штовхають наш народ займанці. А тут ми не видаємо нічого, бо — навіщо? І хто фінансуватиме? Хай школа...

Час приступити до поправи цього стану, час узятися до розв'язки не одного питання, сполученого з цим станом.

(Кінець)

● **Конґолійський уряд закинув Португалії,** що вона організує у своїй колонії Анґолі партизанів, які мають воювати проти леґального конґолійського уряду у користь колишнього прем'єра Конґа Мойсе Чомбе, тепер політичного еміґранта. Португальський міністер закордонних справ звернувся до генерального секретаря Об'єднаних Націй У Танта, щоб той приїхав до Анґолі і перевірив, що закиди конґолійців безпідставні.

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(88)

Цикл „Скорбні пісні" зачинається віршем „Не винен я тому, що сумно співаю". А кінчається тим, що „самі уста" складають скорбні пісні.

Склада їх — сум:
Моя бо й народня неволя, то мати
Тих скорбних дум.

У „Нічних думах" поет виливає свій сум під час другого перебування в тюрмі в 1880 р.: „Гинь, гинь, хоч жити ще не вспів, і слід загине за тобою, розсиплеться, мов сніг весною, — лиш в серці тиск важкого болю, єдиний слід минулих днів" (XV, A, 37). В цьому циклі є прекрасна серенада „Місяцю, князю!", яку автор кінчає бажанням, щоб Місяць знайшов лік на море бездонне людськости:

Місяцю, князю!
В пітьмі будучого,
Знать, ти шукаєш
Зілля цілющого,
Зілля, що лиш цвіте
З-за райських меж...
Ох, і коли ж ти те
Зілля найдеш?..

Ми писали вище, яке важке було поетове життя після арештів, бо, як писав сам Франко, „засуд був вибив із колії Павлика та його", вони готувалися бути вчителями середньої школи, та після процесу це було неможливим. Рік 1882-ий переживав частинно Франко на селі, де не міг знайти відповідної духової атмосфери. 10-го грудня 1882-го року Франко написав найпесимістичніший вірш в цілій своїй творчості: „Пісня геніїв ночі". Цей вірш промовчують в Україні, але нам треба його згадати, бо він друкується в творах поета, і дехто на його основі пише про світогляд І. Франка.

Цей вірш назвав А. Крушельницький „незвичайним в поетичній творчості Франка, в творчості того поета — співця життя-боротьби. І тільки на тлі тодішніх життєвих обставин поета і на тлі усієї його творчости того часу цей вірш стає зрозумілим. Сей вірш — се розпучливий крик душі. Се момент у житті людини, коли доконче мусить прийти якась зміна. Так далі жити годі" (ст. 61-62). Ось якими словами передає зміст цього вірша вище згаданий критик.

„Генії ночі кличуть на своє лоно всіх — так тих, що обезсилені життєвою боротьбою, як і тих, що розпустили свої крила до першого розмаху, тих, що літа склонили їх скронь, і тих, що в їхньому серці рай весни... На лоні тих геніїв ночі забуття і спокій для всіх. Життєвий мандрівник складає своє тіло у вир бездонний" (ст. 62).

А що з духом?

А дух? Се іскорка лишень,
Се огник, нервів рух!
Розпадесь мозок, то й огень
Погасне, згине дух.
Воскресних не лякайсь казок,
Хай для дітей вони!
Останній біль — побідний крок!
Засни! Засни! Засни!

(XV, A, 42-43)

Ростислав Заклинський у книжечці „Світогляд Івана Франка" (Львів, 1916, ст. 13-15), на основі цього вірша робить висновок про світогляд Івана Франка, але партійний товариш із Радикальної партії А. Крушельницький обережніший від молодого Заклинського і каже, що „сильний дух поета отрясається з хвилевого упадку. Франко небаром після написання сього вірша виривається з пут сієї духової інерції, їде з села у Львів і тут зачинає ряд років серед гарячкової журналістичної роботи" (ст. 62).

Можна б тут запитатися Р. Заклинського і самого Франка, чи оця „іскорка, цей нервів рух і цей огник" може бути тим „вічним духом революціонером", який „тіло рве до бою", який „о власній силі йде", і „простується, міцніє, і спішить туди, де днів?" Заклинський твердить, що Франко був моністом, це значить, що він вірив, що „людина і світ складаються не з двох чинників, духа і матерії, як вчить дуалізм, а тільки з одного" (ст. 13). Але ж Франко у „Вічному революціонері" пише, що „дух о власній силі йде!" — що свідчило б про те, що дух самостійний від матерії. Та пізніше ми матимемо нагоду побачити, що говорити про „монізм" — це значить дуже спрощувати справу Франкового світогляду.

Тут конче треба згадати Франків вірш, написаний ще в тюрмі 1878 року під заг. „Товаришам з тюрми" і надрукований у „Громадському Друзі" того ж року. Цікаво, що Франко не передруковував цього вірша у збірці „З вершин і низин" ані 1887, ані 1893 року, але надрукував його зі змінами, які злагіднювали первісну редакцію, аж у збірці „Давнє й нове" (Львів, 1911 р.) та в збірці „Із літ моєї молодости" (1914).

Про відношення Франка до релігії сподіваємося пізніше згадати, тут лише зазначимо, як Франко змінив цей вірш, який дехто уважає за доказ Франкового безбожництва. В 1878 р. одна строфа цього вірша виглядала так:

Не моліться вже більше до Бога:
„Хай явиться нам царство Твоє!"
Бо молитва слаба там підмога,
Де лиш розум і труд у пригоді стає.

В 1911 р. Франко змінив цю строфу так:

Не моліться вже більше до Бога:
„Хай явиться нам царство Твоє!"
Бо молитва слаба там підмога,
Де роботи й ума не стає.

(XV, A, ст. 45; Б, ст. 296).

ПРОТОКОЛ

26-ої ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

що відбулася в готелі „Шерман Гавз" в Шикаґо в тижні від 16-го до 21-го травня 1966 року

(2)

ЗВІТ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА УНСОЮЗУ ЙОСИПА ЛИСОГОРА

(Продовження)

The property and the facilities are ideal for our purpose. We have excellent accommodations for guests and their activities, for children, for our old age members, and for attended the Courses. Both activities are subsidized since students.

During the summer months we continued to conduct a camp for children age 7 to 11 and Ukrainian Cultural Courses for students age 16 to 21. From 30 to 50 boys and girls attended Camp each year and 40 to 60 students anticipate that future income will continue to more than the fees charged do not cover the entire cost.

At the present time we have three retired members who are our permanent guests—one women and two men—at our old age home. We would like to have more such pensioneers because facilities are available and we can make them comfortable. However, despite a number of inquiries, most of which were received from ailing persons, our retirees seem to prefer to remain in their own communities with their families and friends.

Income for the past four years amounted to slightly over $1,000,000 as compared to $500,000 the previous four years. The major part of the increase was due to improved business in the fall and winter seasons.

In 1965 we covered all operating costs and permanent improvements from income that approximated $270,000. We cover all operating and normal improvement costs. The summer months of July and August continued to be our peak periods with the bulk of the income coming in during those months. However, fall and winter business, including the Thanksgiving Day, Christmas and New Year's holiday,s is showing improvement. Winter sports also helped business when weather conditions were favorable. We are continuing to concentrate on building up our income during the fall, winter, and spring seasons by offering attractive rates and arranging special events.

Each year we made substantial improvements in our buildings and facilities. In the spring of 1962 the pavilion and auditorium were completed in time for summer use. During this construction period the old Veselka building was reinforced with steel beams and the entire basement rebuilt. The same year a well was dug and new water mains with fire hydrants were installed. A number of guest rooms were completely refurnished and bathrooms modernized. A new Catholic Chapel was completed.

In 1963 a heating plant and an air circulating system were installed in the auditorium and a new boiler installed, in the Kiev building. Additional guest rooms were modernized and refurnished. Improvements were made to the sewage disposal system.

A statue of Mazepa by Serhii Lytwynenko was created in the vicinity of the building Kiev and was unveiled by the sculptor in the summer of 1963. On the same day, a new site was dedicated for the Orthodox Chapel and the ground was blessed by Archbishop Mystyslaw. Earlier in the year the new Catholic Chapel was blessed by Bishop Schmondiuk.

In 1964 and 1965 we continued to modernize and refurnish guest rooms. The snack bar was rebuilt and enlarged, improvements were made in the kitchen and the main dining room and the tennis courts recovered. Every effort was made to keep our property and all facilities in first class condition.

Some of the important events that take place at SOYUZIVKA each year are:

1. Annual Meetings of the Supreme Assembly
2. Ceremonies at Shevchenko Monument
3. Summer week-end concerts
4. Sports Tournament—Labor Day week-end
5. Thanksgiving Day festival
6. Christmas Eve Dinner (both Calenders)
7. New Year's Eve celebration
8. Malanka
9. Conventions of professional, social, and youth groups
10. Weddings
11. Anniversary parties
12. Celebration of Religious holidays.

Our operating goal at SOYUZIVKA at all times was and is to make all guests as comfortable as possible in clean and pleasant rooms; to serve only the best foods and refreshments; to provide first class recreation and sports facilities; to provide interesting cultural and educational activities and wholesome entertainment for all age groups; and to keep the cost at a minimum. The fact that we have thousands of members returning each year with their families and friends to vacation at our resort is the best evidence that they are satisfied.

One consistent complaint, however, that is heard with increasing intensity is that there is a shortage of guest rooms. This problem has been reviewed and discussed by the Supreme Assembly and a 50 room new building was proposed. However, it was decided to explore possibilities of acquiring and establishing Soyuzivkas in other areas such as the mid-west and Canada so as to make resort facilities available nearer the home of members in those sections. We investigated several properties but, as yet, no commitments have been made.

It is my opinion that all-purpose resorts and permanent homes for our retired members are essential for a fraternal society such as ours and we should make further investments in such ventures including the expansion of our present SOYUZIVKA.

SVOBODA

In September of this year, Svoboda will be 73 years old. Three years ago, on the occasion of Svoboda's 70th Anniversary, the Supreme Executive Committee declared 1963 as the Svoboda Jubilee Year and announced a U.N.A. membership drive. Numerous celebrations were scheduled during the year in honor of our highly respected daily paper. We also dedicated a program at Soyuzivka in tribute to Svoboda and its accomplishments. Birthday greetings were received from President John F. Kennedy, Governor Hughes, and other prominent and well known people. Readers in all walks of life sent in their congratulations. The editors were gratefully pleased at this overwhelming expression of goodwill and appreciation.

In my opinion Svoboda continues to be the most influential and authoritative Ukrainian daily now published in the free world. Our other publications, the Ukrainian Weekly, Veselka, and the Annual Calendar are the best in their field and are vital not only to the continued growth of Soyuz but to the continued cultural development of our Ukrainian communities and the defense of our national interests. The force of five million Svobodas, one million Weeklys, sixty thousand Veselkas, and twenty thousand Almanacs printed and distributed annually is unquestionably a key factor in our Community life.

One of our most exciting years was 1964. Svoboda and the Weekly not only kept up a steady barrage of reports on the preparations for the unveiling of the Taras Shevchenko monument in Washington, D.C. but also prepared a 32 page special Washington edition of Svoboda under the date of June 27. Printed in both English and Ukrainian, this edition containing original scholarly articles about Shevchenko, his work, his ideals, and his significance to the cause of freedom not only for Ukrainians but all mankind, is a valuable contribution to Slavic Studies.

In 1965 to give our readers and public a more intimate view of the ceremonial elevation of Metropolitan Josyf Slipyj to Cardinal, our editor-in-chief was sent to Rome to report the event. His brilliant world pictures and talent for embracing minute but significant details not only thrilled our readers but served as the basis for his book "Our Ukrainian Cardinal" which was published in March of this year.

The following statement of receipts and disbursements for the past four years as compared with the previous term indicates that both income and expenses were increased. The payments from Soyuz for its members averaged $115,000 per year and were nearly $60,000 higher than in the previous four years. We collected slightly over $100,000 per year from Soyuz members who are obligated to subscribe to the paper. This means that after deducting the Branch Secretaries' Commission, we actually subsidize our newspaper at the rate of approximately $20,000 per year. A comparison of member subscribers and their monthly payments in 1961 and 1965 indicates that our U.N.A. member subscribers are declining.

	1965	1961
members paying 65¢ per month	11,951	11,733
" " 50¢ " "	374	1,164
" " 30¢ " "	2,100	1,959
TOTAL:	14,425	14,856

However, receipts from non-member subscribers and women members were higher. Other income increases over the previous 4 year period were sales to news stands, advertising, printing jobs, calendar sales, and Veselka subscriptions. Sales of books decreased and the press fund contributions declined.

Expenses were also higher in every category. The greatest increases were in payroll costs. Other increased costs included postage, materials, rent, electricity and gas, maintenance, insurance, social security and payroll taxes, and pensions. Payments for books and greeting cards for resale was less because we found this business unprofitable.

Ця посілість із всіма її можливостями є ідеальною для наших цілей. Маємо дуже добрі приміщення для гостей і для їх діяльности, для дітей, для членів старшого віку і для студентів.

Під час літа ми постійно ведемо табори для дітей у віці від 7-ох до 11-ох років і курси українознавства для студентів у віці від 16-ох до 21-о року життя. Від 30 до 50 хлопців і дівчат кожного року є присутні на таборах, і 40 до 60 студентів беруть участь в курсах. І табір і курси треба підтримувати дотаціями, бо вплати від учасників не покривають вповні коштів.

Тепер маємо на Союзівці трьох наших членів-пенсіонерів, які є постійними гістьми, одну жінку і двох чоловіків, які живуть в домі для старців. Ми хотілиб мати більше таких пенсіонерів, бо існують для них всі можливості й вигляди. Але помимо численних запитів, які ми дістали головно від недужих осіб, немає більше зголошень, бо наші пенсіонери воліють залишатися в своїх громадах із своїми родинами і приятелями.

Прибутки Союзівки в останніх чотирьох роках перейшли дещо понад один мільйон долярів, в попередніх чотирьох роках вони виносили тільки 500,000 дол. Велика частина цього збільшення була витрачена на поліпшення бизнесу в осінніх і зимових сезонах.

В 1965-му році ми могли покрити кошти всіх поліпшень із прибутків, які виносили приблизно 270,000 дол. Передбачаємо, що майбутні прибутки збільшаться настільки, що можна буде покрити не тільки кошти ведення Союзівки та кошти її поліпшування. Літні місяці липень і серпень і надалі є найкращим періодом і дають найкращий прибуток. Та все ж осінь і зима, включно із Днем Подяки, Різдвом і Новим Роком подають кращі вигляди. Ми і надалі стараємося розбудувати бизнес восени, взимі і на весні, влаштовуючи окремі імпрези та пропонуємо дуже низькі ціни. Щороку основно модернізуємо будинки та всі можливості. Навесні 1962-го року павільйон і авдиторія були викінчені до літнього сезону. Під час тієї перебудови старий будинок Веселки був скріплений сталевими брусами і перебудовано зовсім пивницю. Того ж самого року викопано нову криницю і заінстальовано гідранти. Перемебльовано деяку кількість кімнат для гостей і змодернізовано лазнички. Викінчено католицьку каплицю.

В 1963-му році заінстальовано нову огрівальну систему з новим кітлом в будинку „Київ". Змодернізовано додаткові кімнати для гостей та перемебльовано їх. Поліпшено систему каналізації. Недалеко від „Києва" відкрито пам'ятник Мазепі авторства Сергія Литвиненка. Це сталося вліті 1963-го року. Того ж самого дня посвячено нову площу під православну каплицю. Посвячення довершив Архиєпископ Мстислав. Вчасніше того ж року посвятив католицьку каплицю Єпископ Шмондюк.

В 1964 і 1965 роках ми продовжували модернізувати й перемебльовувати кімнати для госей. Перебудовано й побільшено бару, поліпшено кухню і головну їдальню та тенісові корти. Всіми засобами старалися ми, щоб наша посілість і всі її можливості були першоклясні. Ось деякі важливіші події, що відбувалися щороку на Союзівці у звітовому часі:

1. Річні збори Головного Уряду.
2. Церемонії під пам'ятником Шевченкові.
3. Концерти при кінці тижня в літньому часі.
4. Спортові змагання в День Праці.
5. Відзначення Дня Подяки.
6. Різдвяні вечері.
7. Вітання Нового Року.
8. Маланка.
9. Конвенції професіоналістів, товариські з'їзди та з'їзди молодечих організацій.
10. Вінчання.
11. Прийняття з приводу різних роковин.
12. Святкування релігійних свят.

Ціль Союзівки — в кожному часі дати своїм гостям всі можливі вигоди в чистих і милих кімнатах; давати тільки найліпші харчі і напої; подбати про найкращі відпочинкові і спортові можливості; дати гостям цікаві виховні можливості та зайняття для всіх груп; а все це має бути при найменших коштах. Факт, що ми маємо тисячі членів, які щороку вертаються до нас зі своїми родинами й приятелями на вакації до нашої оселі — є найкращим доказом того, що вони вдоволені.

Правда, повторюється щораз частіше нарікання, що в нас не вистачає кімнат для всіх гостей. Над цією справою часто нараджується Головний Уряд і пропонується збудувати новий будинок із 50 кімнатами. Але вирішено, щоб перевірити можливості створити „Союзівки" в інших районах, таких, як Середній Захід і Канада, щоб члени з цих районів могли відпочивати ближче своїх місць замешкання. Ми вже оглядали кілька посілостей, але досі ще не підписали жадного договору в цій справі.

На нашу думку, всі відпочинкові оселі і доми для пенсіонованих членів мають бути в програмі таких братських організацій, як наша організація, і ми повинні далі інвестувати фонди в такі підприємства, включаючи і поширення нашої теперішньої Союзівки.

„СВОБОДА"

У вересні цього року „Свобода" матиме 73 роки. Три роки тому з приводу 70-річчя „Свободи" Екзекутива УНСоюзу проголосила була 1963-ій рік Ювілейним Роком „Свободи" і повідомила про змагання в приєднуванні нових членів. Численні святкування відбулися під час того року для відзначення цього високореспектованого нашого щоденника. Ми влаштували програму для відзначення „Свободи" на Союзівці. Ми дістали окремий привіт від президента Джана Ф. Кеннеді, губернатора Гюза та інших визначних і відомих осіб. Читачі різних професій і становищ прислали свої привіти. Редактори тішилися цими висловами признання і доброзичливости.

На мою думку „Свобода" і надалі є найвпливовішим і найбільше авторитетним українським щоденником, видаваним тепер у вільному світі. Інші наші публікації „Український Тижневик" (по англійськи), „Веселка" та Альманах-Календар — це найкращі видання в своїх ділянках і вони є важливі не тільки для дальшого росту УНСоюзу, але і для дальшого культурного розвитку наших українських громад та для оборони наших національних інтересів. Сила п'ятьох мільйонів примірників „Свободи", одного мільйона її „Тижневика", шістьдесятьох тисяч „Веселки" і двадцять тисяч „календаря", друкованих і розсиланих щороку, — це безперечно головний фактор в житті нашої громади.

Найбільш хвилюючим був 1964-ий рік. „Свобода" і її „Тижневик" не тільки постійно звітували про підготову до відкриття пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні, Д.К., але також приготували 32-сторінкове видання „Свободи" з датою 27-го червня. Надруковане обидвома мовами, по українськи і по-англійськи, — це видання містило оригінальні наукові статті про Шевченка, його твори, його ідеї та його значення для справи боротьби за волю не тільки для українців, але і для всього людства, — і є цінним вкладом до славістичних студій.

Наш головний редактор в 1965-му році був висланий до Риму, щоб інформувати наших читачів і суспільство безпосередньо і докладніше про церемонію піднесення Митрополита Сліпого до гідности Кардинала. Його блискучі репортажі-звідомлення, його талант схоплювати дрібні, але важливі деталі, не тільки захоплювали наших читачів, а й послужили як основи для його книжки „Маємо Кардинала", яка вийшла в березні цього року.

Поданий звіт про прибутки й витрати в минулих чотирьох роках, коли їх порівняти з попереднім періодом, виявляє, що і прибутки і витрати збільшилися. Вплати УНСоюзу за своїх членів пересічно становили по 115,000 дол. річно і були на 60,000 дол. більші, як в попередніх чотирьох роках. Ми збирали дещо більше як 100,000 дол. річно від членів УНС, які зобов'язані передплачувати часопис. Це значить, що, узглянднивши винагороду відділовим секретарям, ми в дійсності додавали річно до часопису по 20,000 дол. Порівняння чисел передплатників та їхніх передплат в роках 1961 і 1965 показує, що число передплатників зменшується.

	1965	1961
платили по 65 центів місячно	11,951	11,733
платили по 50 центів місячно	374	1,164
платили по 30 центів місячно	2,100	1,959
Разом	**14,425**	**14,856**

Зате передплати від не-членів і від членів-жінок збільшилися. Збільшилися прибутки, в порівнянні з попередніми 4 роками, з продажу часопису на стендах, з оголошень, з друкарських робіт, з продажу календаря та з передплат на „Веселку". Зменшилися прибутки з продажу книжок та змаліли пожертви на пресовий фонд.

Витрати також збільшилися в кожній категорії. Найбільше збільшення є в платні працівникам. До інших збільшень коштів видавництва належать: поштові оплати, матеріяли, чинш, оплати за електрику й газ, кошти втримання будинку, соціяльне забезпечення і податки від платень, та пенсії. Не виплачується продаж книжок і карток, які ми перепродували, і тому рух в цій ділянці був незначний.

ПРИБУТКИ І ВИДАТКИ „СВОБОДИ" ЗА ЧАС ВІД 1-го СІЧНЯ 1962 Р. до 31-го ГРУДНЯ 1965 Р.

П Р И Х І Д

	1958 - 1961	1962 - 1965
Передплата від членів	$427,550.00	$486,300.00
Передплата від читачів	104,837.36	115,055.86
Кольпортаж	15,977.33	21,781 01
Оголошення	191,481.23	241,064.51
Друкарські роботи	104,087.45	151,058.45
Продаж книжок, календарів, карток	31,339.87	21,283.87
Пресовий фонд „Свободи	25,769.31	23,990.51
Зворот за електрику й газ від УНС	2,163.00	3,091.00
За зміни адрес	619.05	426.09
Зворот за	659.11	603.36
Зворот за пошту	291.00	727.50
Продаж Альманаху УНСоюзу	25,567.59	36,608.52
Передплата „Веселки"	25,037.78	33,912.16
Різні*	7,107.56	5,772.90
Разом	$962,487.64	$1,141,674.74
Продажний опуст	7,421.93	9,780.48
Прихід	$955,065.71	$1,131,894.26

Р О З Х І Д

	1958 - 1961	1962 - 1965
Платня редакторів	$105,613.70	$144,338.27
Платня робітників	396,128.36	447,572.72
Платня кореспондентів і ред. „Веселки"	65,392.31	66,795.74
Поштові видатки	48,102.20	55,977.49
Папір і інші матеріяли	187,494.61	226,187.59
Електрика й газ	10,222.75	12,369.76
Чинш	34,125.00	48,000.00
Телефон	6,852.93	6,586.14
Канцелярійні і адміністраційні видатки й приладдя	5,527.32	6,482.10
Друкарські прирядди й машини	13,773.80	16,863.59
Книжки, календарі й картки	14,865.46	6,340.19
Поштова скринька	96.00	96.00
Асекурація від вогню й випадків	8,938.93	11,707.14
Федеральні й стейтові забезпечення	19,298.09	24,690.11
Комісове від оголошень	1,010.78	538.15
Повісті, переклади	3,203.70	3,947.50
Пенсія	-	6,524.00
Різні**	36,725.12	45,658.34
Разом	$957,371.06	$1,130,671.83
Купний опуст	393.65	633.25
Розхід	$956,977.41	$1,130,038.58
БАЛАНС 12. 31. 1965 р.		2,752.38

* Зворот за чищення бюр, зворот від УНС за різні виплати.
** Видатки подорожі, власні видання, зокрема дитячі, малюнки для виробу кліш, зокрема заплата робітникам в друкарні й адміністрації, журнали, газети, бензин, гараж і ін.

The expense figures include improvements to the printing shop and the purchase of new equipment. Pension costs include a monthly pension to one retired employee amounting to $56 per month and a payment of a lump sum pension to another retired employee in the amount of $4,004. Such pension costs can be expected to keep rising in the years ahead.

Due to a reduction in the size of our newspaper in 1965, we will save about 6% on the newsprint or about $2,000 per year. By changing forms on our printing press we were able to reduce the over-all size of the page without reducing the printed space. The print was condensed and we limited wasteful margins.

Our printing shop is in need of further improvements and additional equipment including new printing presses. Funds will have to be allocated for this purpose. We have reached the maximum of advertising income for the number of pages we print. We already are getting complaints from readers that too much of our paper is devoted to advertising. Income from job printing will depend on better equipment. The only remaining source for funds, therefore, is from an increase in the subscription rate for Svoboda and the Weekly. This is a dicision that the Convention will have to make and recommendation will be presented to the delegates to do this. We hope the delegates at this 26th Convention will make it possible to obtain funds that are needed by Svoboda to modernize its entire operation and also to increase its pages of news.

CULTURAL COMMITTEE

The activities of the Cultural Committee are broad and touch on all the cultural, educational, social, and recreational projects of our Association. The gigantic task of supervising the preparation of "Ukraine: A Concise Ency-

Позиції видатків включають і витрати на поліпшення в друкарні та набуття нового влаштування. До пенсійних коштів входить і одна пенсія емеритованого працівника по $56 місячно, і сума, сплачена відразу іншому емеритованому працівникові у висоті $4,004. Ці витрати на емеритуру будуть збільшуватися в найближчих роках.

Внаслідок зменшення величини нашого часопису в 1965-му році ми заощадили майже 6 відсотків на папері, що становить майже $2,000 річно. Зміняючи форми нашої друкарської преси, ми могли зменшити цілу сторінку, не зменшуючи при цьому задрукованої поверхні. Ми стиснули друк і зменшили вільний маргінес.

Наша друкарня вимагає дальшого поліпшення та додаткового влаштування, в тому і нових машин. Треба призначити фонди на цю ціль. Ми осягнули найбільші прибутки за оголошення, які друкуємо. Дістаємо нарікання від читачів, що забагато місця віддаємо на оголошення. Прибутки з друкарських робіт залежні від кращого влаштування. Єдине джерело, з якого можуть надійти нові фонди, — це збільшення передплати за „Свободу" і за „Тижневик". Це є рішення, яке стоїть перед Конвенцією, і рекомендації в цьому напрямі будуть предложені делегатам. Сподіваємося, що делегати на 26-ту Конвенцію вможливлять дістати фонди, яких потребує „Свобода" на модернізацію цілої своєї діяльности та на збільшення її сторінок.

КУЛЬТУРНА КОМІСІЯ

Діяльність Культурної Комісії є доволі широка і відноситься до всіх культурних, виховних, товариських і відпочинкових проєктів. До неї належить величезне завдання, — наглядати над підготовкою праць до видання анг-

Товариство Українських Інженерів...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

тицю квітів його дружині пані Оксані Рак, за співпрацю з чоловіком для добра українського спорту.

Виступив також з промовою на цій вечері ректор Духовної Семінарії св. Володимира у Роблині, Ман., о. ігумен Нестор Годований, Ч.Н.І., який розповів приявним про брак покликань до священничого стану серед українців католиків та закликав усіх допомогти українській католицькій Церкві у цій важливій для української Церкви і народу справі. Він теж поінформував приявних про збіркову кампанію, що її проводить він на ту ціль з доручення Митрополита Кир Максима, подаючи до відома, що лише самі лікарі Нюарку і околиці склали вже понад 60 тисяч долярів. Від Товариства Українських Лікарів склав привітання на вечері д-р Володимир Ленець.

Після вечері відбувся мистецький вечір, в якому виступали: арх. Любомир Калинич, як конферансьє і соліст-співак із власним супроводом на ґітарі, співачка з Міннеаполісу Зоя Семенець при фортепіяновому супроводі Христі Карпевич, та з веселими скечами і монологами інж. Лев Яцкевич, інж. Олександер Солтисик і Лев Майстренко, який з великим хистом гумориста розказав про свою поїздку по Совєтському Союзі.

В неділю взяли участь інженери та члени КЛК у ранньому Богослуженні, що його відправив парох української католицької церкви в Кергонксоні о. Любомир Гузар та в спільному обіді, після якого учасники цієї успішної зустрічі роз'їхалися домів.

Монтреальська Округа Відділів УНС при праці

21-го вересня відбулося засідання екзекутиви Монтреальського Окружного Комітету відділів УНСоюзу у повному його складі. Голова Окружного Комітету і головний радний п. Дмитро Попадинець зреферував ним випрацьований плян праці на друге півріччя 1966 р. з узглядненням всіх труднощів і можливостей поодиноких відділів. Плян цей докладно розглянули члени екзекутиви враз з окружним організатором п. Остапом Скварським і для ширшого обговорення всіх справ, що відносяться до організаційної праці, вирішено скликати Окружні Збори. Для реалізації цього пляну має бути посилена праця управ, а передусім секретарів відділів, а кожномісячна сторінка у Монтреальському Інформаторі буде подавати нові відомості про відділи, їх працю і організаційні досягнення Розпочинається посилена акція приєднання нових членів УНСоюзу. Намічено відзначення 50-ліття УНСоюзу в Канаді, получене із 60-літтям „Самопомочі", одного з Відділів УНС у Монтреалі, який досі існував як самостійне допомогово - забезпечене товариство, а в 1965 р. увійшов у систему УНСоюзу.

Обговорено також посилення організаційної праці в Оттаві, де головою відділу УНС є п Микола Світуха і секретарем п. Лідія Шульгин.

Н. Н.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

В 173-ім числі „Свободи" з 17-го вересня надруковано спогад під заголовком „В першу річницю з дня смерти д-ра Я. Сушкова" без підпису автора. Сталося це під час ломки сторінки, коли випав рядок із підписом автора. Тут спростовуємо цей недогляд і подаємо, що автором цього спогаду є д-р Іларіон Калиневич.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 9-го ЖОВТНЯ 19 66 р.

ТОЛІДО, Огайо. — Місячні збори Б-ва св. о. Николая, Відд. 167, о год. 2-ій по пол. в залі св. Михаїла, 2824 Лаґриндж вул. Проситься членів прибути на збори. — Ів. Вельґан, секр.

МОНЕССЕН, Па. — Місячні збори Відд. 338 о год. 1-ій по пол. в Українській Залі при 2-ій вул. і 213 Скунмейкер Евню. Проситься членів прийти і заплатити свої вкладки, а довгуючих вирівняти довги. — Павло Янковський, предс., Мик. Куць, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Сокіл — 336-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в УНДомі на Вест 14-та вул. — Гр. Степанек, предс., Гр. Кісіль, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. Василія Великого — 364 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 3161 East 93rd St. — Управа.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запорізька Січ — 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі. — Ю. Кушнір, гол., Т. Песко, кас., В. Попович, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Прес. Богородиці — 36 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі Укр. Амер. Клюбу, 292 Гудсон Аве. Проситься членство прибути, а довжників вирівняти свої довги. — Марія Філяс, предсідник, Катерина Ярославська, кас., С. Гунька, секр.

СУБОТА, 15-го ЖОВТНЯ 1966 р.

ШИКАГО, Ілл. З огляду на те, що 8-го жовтня відбудеться Братська Забава, збори Відділу св. Петра і Павла о год. 7:30 веч. в Союзі. Проситься всіх членів та гостей прибути ласкаво на цю осінню забаву. Залеглим членам слід чимскоріше вирівняти свої довги. — П. Гут, предс., І. Мелінишин, секр.

Посмертні згадки

ІВАН ЯЦУСЬ, член Т-ва „Українська Січ", 170 Відд. УНСоюзу в Джерзі Ситі, Н. Дж., помер 24 вересня 1966 року, проживши 72 роки. Народився в селі Глодки, Тернопільської обл. Частину свого життя перебув в Тернополі як купець і промисловець. В часі Визвольних Змагань був підстаршиною УСС і УГА, про які з любов'ю згадував та з приємністю оповідав тим, які їх не бачили. В тому патріотичному дусі, разом зі своєю дружиною, виховав своїх трьох синів Мирослава, Осипа й Юрія та дочку Софію, яких зараз залишив в глибокому смутку, залишив також маленьких вісім внучків. Похорон відбувся 27-го вересня ц.р. з похоронного заведення Литвин і Литвин до укр. кат. церкви св. Володимира в Елізабет, Н.Дж. (де останньо Покійний проживав із своєю родиною), а відтак на цвинтар Еверґрін в Ню Джерзі.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Дидик, секр.

МИКОЛА МРИКАЛО, довголітній член 129 Відд. УНС, ветеран 1-ої Св. Війни, помер 17-го вересня 1966 р. Полишив у смутку дружину Софію, доньки Дороту Рул і Мерилин Ельку та 7 внуків. Похорон відбувся 21-го вересня ц.р. з пох. заведення до рим.-кат. церкви у Вайтетон, відтак на цвинтар Маунт Ст. Мері.

Вічна Йому Пам'ять!
Вм. Барон, скр.

ІВАН АНДРИЦ, член Б-тва св. Михаїла, Відд. 235 УНС в Росфорд, Огайо, упокоївся в Бозі 27-го серпня 1966 р. на 66 році життя. Покійний народився в селі Босько, пов. Сянік, Зах. Україна. Полишив дружину Емілію, синів Івана і Йосифа, дочку Іванну і 9 внуків. Похорон відбувся в середу, 31-го серпня ц.р. з укр. кат. церкви на цвинтар Кальварія в Толідо, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Бобер, секр.

ТАРЗАН, ч. 5696. Буйвіл в сильці!

Тарзан скочив на землю і побіг, щоб тримати свою здобич.

Коли ричачи, буйвіл зближався, Тарзан спритно скочив через аркан...

І тоді, масивна бестія пробувала зробити те саме та безпорадно спіймалася в сильку!

ПРОТОКОЛ
26-ої ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
що відбулася в готелі „Шерман Гавз" в Шикаґо в тижні від 16-го до 21-го травня 1966 року

(2)

ЗВІТ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА УНСОЮЗУ ЙОСИПА ЛИСОГОРА

(Продовження)

The property and the facilities are ideal for our purpose. We have excellent accommodations for guests and their activities, for children, for our old age members, and for attended the Courses. Both activities are subsidized since students.

During the summer months we continued to conduct a camp for children age 7 to 11 and Ukrainian Cultural Courses for students age 16 to 21. From 30 to 50 boys and girls attended Camp each year and 40 to 60 students anticipate that future income will continue to more than the fees charged do not cover the entire cost.

At the present time we have three retired members who are our permanent guests—one women and two men—at our old age home. We would like to have more such pensioneers because facilities are available and we can make them comfortable. However, despite a number of inquiries, most of which were received from ailing persons, our retirees seem to prefer to remain in their own communities with their families and friends.

Income for the past four years amounted to slightly over $1,000,000 as compared to $500,000 the previous four years. The major part of the increase was due to improved business in the fall and winter seasons.

In 1965 we covered all operating costs and permanent improvements from income that approximated $270,000. We cover all operating and normal improvement costs. The summer months of July and August continued to be our peak periods with the bulk of the income coming in during those months. However, fall and winter business, including the Thanksgiving Day, Christmas and New Year's holiday,s is showing improvement. Winter sports also helped business when weather conditions were favorable. We are continuing to concentrate on building up our income during the fall, winter, and spring seasons by offering attractive rates and arranging special events.

Each year we made substantial improvements in our buildings and facilities. In the spring of 1962 the pavilion and auditorium were completed in time for summer use. During this construction period the old Veselka building was reinforced with steel beams and the entire basement rebuilt. The same year a well was dug and new water mains with fire hydrants were installed. A number of guest rooms were completely refurnished and bathrooms modernized. A new Catholic Chapel was completed.

In 1963 a heating plant and an air circulating system were installed in the auditorium and a new boiler installed, in the Kiev building. Additional guest rooms were modernized and refurnished. Improvements were made to the sewage disposal system.

A statue of Mazepa by Serhii Lytwynenko was created in the vicinity of the building Kiev and was unveiled by the sculptor in the summer of 1963. On the same day, a new site was dedicated for the Orthodox Chapel and the ground was blessed by Archbishop Mystyslaw. Earlier in the year the new Catholic Chapel was blessed by Bishop Schmondiuk.

In 1964 and 1965 we continued to modernize and refurnish guest rooms. The snack bar was rebuilt and enlarged, improvements were made in the kitchen and the main dining room and the tennis courts recovered. Every effort was made to keep our property and all facilities in first class condition.

Some of the important events that take place at SOYUZIVKA each year are:

1. Annual Meetings of the Supreme Assembly
2. Ceremonies at Shevchenko Monument
3. Summer week-end concerts
4. Sports Tournament—Labor Day week-end
5. Thanksgiving Day festival
6. Christmas Eve Dinner (both Calenders)
7. New Year's Eve celebration
8. Malanka
9. Conventions of professional, social, and youth groups
10. Weddings
11. Anniversary parties
12. Celebration of Religious holidays.

Our operating goal at SOYUZIVKA at all times was and is to make all guests as comfortable as possible in clean and pleasant rooms; to serve only the best foods and refreshments; to provide first class recreation and sports facilities; to provide interesting cultural and educational activities and wholesome entertainment for all age groups; and to keep the cost at a minimum. The fact that we have thousands of members returning each year with their families and friends to vacation at our resort is the best evidence that they are satisfied.

One consistent complaint, however, that is heard with increasing intensity is that there is a shortage of guest rooms. This problem has been reviewed and discussed by the Supreme Assembly and a 50 room new building was proposed. However, it was decided to explore possibilities of acquiring and establishing Soyuzivkas in other areas such as the mid-west and Canada so as to make resort facilities available nearer the home of members in those sections. We investigated several properties but, as yet, no commitments have been made.

It is my opinion that all-purpose resorts and permanent homes for our retired members are essential for a fraternal society such as ours and we should make further investments in such ventures including the expansion of our present SOYUZIVKA.

SVOBODA

In September of this year, Svoboda will be 73 years old. Three years ago, on the occasion of Svoboda's 70th Anniversary, the Supreme Executive Committee declared 1963 as the Svoboda Jubilee Year and announced a U.N.A. membership drive. Numerous celebrations were scheduled during the year in honor of our highly respected daily paper. We also dedicated a program at Soyuzivka in tribute to Svoboda and its accomplishments. Birthday greetings were received from President John F. Kennedy, Governor Hughes, and other prominent and well known people. Readers in all walks of life sent in their congratulations. The editors were gratefully pleased at this overwhelming expression of goodwill and appreciation.

In my opinion Svoboda continues to be the most influential and authoritative Ukrainian daily now published in the free world. Our other publications, the Ukrainian Weekly, Veselka, and the Annual Calendar are the best in their field and are vital not only to the continued growth of Soyuz but to the continued cultural development of our Ukrainian communities and the defense of our national interests. The force of five million Svobodas, one million Weeklys, sixty thousand Veselkas, and twenty thousand Almanacs printed and distributed annually is unquestionably a key factor in our Community life.

One of our most exciting years was 1964. Svoboda and the Weekly not only kept up a steady barrage of reports on the preparations for the unveiling of the Taras Shevchenko monument in Washington, D.C. but also prepared a 32 page special Washington edition of Svoboda under the date of June 27. Printed in both English and Ukrainian, this edition containing original scholarly articles about Shevchenko, his work, his ideals, and his significance to the cause of freedom not only for Ukrainians but all mankind, is a valuable contribution to Slavic Studies.

In 1965 to give our readers and public a more intimate view of the ceremonial elevation of Metropolitan Josyf Slipyj to Cardinal, our editor-in-chief was sent to Rome to report the event. His brilliant world pictures and talent for embracing minute but significant details not only thrilled our readers but served as the basis for his book "Our Ukrainian Cardinal" which was published in March of this year.

The following statement of receipts and disbursements for the past four years as compared with the previous term indicates that both income and expenses were increased. The payments from Soyuz for its members averaged $115,000 per year and were nearly $60,000 higher than in the previous four years. We collected slightly over $100,000 per year from Soyuz members who are obligated to subscribe to the paper. This means that after deducting the Branch Secretaries' Commission, we actually subsidize our newspaper at the rate of approximately $20,000 per year. A comparison of member subscribers and their monthly payments in 1961 and 1965 indicates that our U.N.A. member subscribers are declining.

	1965	1961
members paying 65¢ per month	11,951	11,733
" " 50¢ " "	374	1,164
" " 30¢ " "	2,100	1,959
TOTAL:	14,425	14,856

However, receipts from non-member subscribers and women members were higher. Other income increases over the previous 4 year period were sales to news stands, advertising, printing jobs, calendar sales, and Veselka subscriptions. Sales of books decreased and the press fund contributions declined.

Expenses were also higher in every category. The greatest increases were in payroll costs. Other increased costs included postage, materials, rent, electricity and gas, maintenance, insurance, social security and payroll taxes, and pensions. Payments for books and greeting cards for resale was less because we found this business unprofitable.

Ця посілість із всіма її можливостями є ідеальною для наших цілей. Маємо дуже добрі приміщення для гостей і для їх діяльности, для дітей, для членів старшого віку і для студентів.

Під час літа ми постійно ведемо табори для дітей у віці від 7-ох до 11-ох років і курси українознавства для студентів у віці від 16-ох до 21-о року життя. Від 30 до 50 хлопців і дівчат кожного року є присутні на таборах, і 40 до 60 студентів беруть участь в курсах. І табір і курси треба підтримувати дотаціями, бо вплати від учасників не покривають вповні коштів.

Тепер маємо на Союзівці трьох наших членів-пенсіонерів, які є постійними гістьми, одну жінку і двох чоловіків, які живуть в домі для старців. Ми хотілиб мати більше таких пенсіонерів, бо існують для них всі можливості й вигляди, Але помимо численних запитів, які ми дістали головно від недужих осіб, немає більше зголошень, бо наші пенсіонери воліють залишатися в своїх громадах із своїми родинами і приятелями.

Прибутки Союзівки в останніх чотирьох роках перейшли дещо понад один мільйон долярів, в попередніх чотирьох роках вони виносили тільки 500,000 дол. Велика частина цього збільшення була витрачена на поліпшення бизнесу в осінніх і зимових сезонах.

В 1965-му році ми могли покрити кошти всіх поліпшень із прибутків, які виносили приблизно 270,000 дол. Передбачаємо, що майбутні прибутки збільшаться настільки, що можна буде покрити не тільки кошти ведення Союзівки та кошти її поліпшування. Літні місяці липень і серпень і надалі є найкращим періодом і дають найкращий прибуток. Та все ж осінь і зима, включно із Днем Подяки, Різдвом і Новим Роком подають кращі вигляди. Ми і надалі стараємося розбудувати бизнес восени, взимі і на весні, влаштовуючи окремі імпрези та пропонуємо дуже низькі ціни. Щороку основно модернізуємо будинки та всі можливості. Навесні 1962-го року павільйон і авдиторія були викінчені до літнього сезону. Під час тієї перебудови старий будинок Веселки був скріплений сталевими брусами і перебудовано зовсім пивницю. Того ж самого року викопано нову криницю і заінстальовано гідранти. Перемебльовано деяку кількість кімнат для гостей і змодернізовано лазнички. Викінчено католицьку каплицю.

В 1963-му році заінстальовано нову огрівальну систему з новим кітлом в будинку „Київ". Змодернізовано додаткові кімнати для гостей та перемебльовано їх. Поліпшено систему каналізації. Недалеко від „Києва" відкрито пам'ятник Мазепі авторства Сергія Литвиненка. Це сталося влітi 1963-го року. Того ж самого дня посвячено нову площу під православну каплицю. Посвячення довершив Архиєпископ Мстислав. Вчасніше того ж року посвятив католицьку каплицю Єпископ Шмондюк.

В 1964 і 1965 роках ми продовжували модернізувати й перемебльовувати кімнати для госей. Перебудовано й побільшено бару, поліпшено кухню і головну їдальню та тенісові корти. Всіми засобами старалися ми, щоб наша посілість і всі її можливості були першоклясні. Ось деякі важливіші події, що відбувалися щороку на Союзівці у звітовому часі:

1. Річні збори Головного Уряду.
2. Церемонії під пам'ятником Шевченкові.
3. Концерти при кінці тижня в літньому часі.
4. Спортові змагання в День Праці.
5. Відзначення Дня Подяки.
6. Різдвяні вечері.
7. Вітання Нового Року.
8. Маланка.
9. Конвенції професіоналістів, товариські з'їзди та з'їзди молодечих організацій.
10. Вінчання.
11. Прийняття з приводу різних роковин.
12. Святкування релігійних свят.

Ціль Союзівки — в кожному часі дати своїм гостям всі можливі вигоди в чистих і милих кімнатах; давати тільки найліпші харчі і напої; подбати про найкращі відпочинкові і спортові можливості; дати гостям цікаві виховні можливості та зайняття для всіх груп; а все це має бути при найменших коштах. Факт, що ми маємо тисячі членів, які щороку вертаються до нас зі своїми родинами й приятелями на вакації до нашої оселі — є найкращим доказом того, що вони вдоволені.

Правда, повторюється щораз частіше нарікання, що в нас не вистачає кімнат для всіх гостей. Над цією справою часто нараджується Головний Уряд і пропонується збудувати новий будинок із 50 кімнатами. Але вирішено, щоб перевірити можливості створити „Союзівки" в інших районах, таких, як Середній Захід і Канада, щоб члени з цих районів могли відпочивати ближче своїх місць замешкання. Ми вже оглядали кілька посілостей, але досі ще не підписали жадного договору в цій справі.

На нашу думку, всі відпочинкові оселі і доми для пенсіонованих членів мають бути в програмі таких братських організацій, як наша організація, і ми повинні далі інвестувати фонди в такі підприємства, включаючи і поширення нашої теперішньої Союзівки.

„СВОБОДА"

У вересні цього року „Свобода" матиме 73 роки. Три роки тому з приводу 70-річчя „Свободи" Екзекутива УНСоюзу проголосила була 1963-ій рік Ювілейним Роком „Свободи" і повідомила про змагання в присднуванні нових членів. Численні святкування відбулися під час того року для відзначення цього високореспектованого нашого щоденника. Ми влаштували програму для відзначення „Свободи" на Союзівці. Ми дістали окремий привіт від президента Джана Ф. Кеннеді, губернатора Гюза та інших визначних і відомих осіб. Читачі різних професій і становищ прислали свої привіти. Редактори тішилися цими висловами признання і доброзичливости.

На мою думку „Свобода" і надалі є найвпливовішим і найбільше авторитетним українським щоденником, видаваним тепер у вільному світі. Інші наші публікації „Український Тижневик" (по англійськи), „Веселка" та Альманах-Календар — це найкращі видання в своїх ділянках і вони є важливі не тільки для дальшого росту УНСоюзу, але і для дальшого культурного розвитку наших українських громад та для оборони наших національних інтересів. Сила п'ятьох мільйонів примірників „Свободи", одного мільйона її „Тижневика", шістьдесятьох тисяч „Веселки" і двадцять тисяч „календаря", друкованих і розсиланих щороку, — це безперечно головний фактор в житті нашої громади.

Найбільш хвилюючим був 1964-ий рік. „Свобода" і й „Тижневик" не тільки постійно звітували про підготову до відкриття пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні, Д.К., але також приготували 32-сторінкове видання „Свободи" з датою 27-го червня. Надруковане обидвома мовами, по українськи і по-англійськи, — це видання містило оригінальні наукові статті про Шевченка, його твори, його ідеї та його значення для справи боротьби за волю не тільки для українців, але і для всього людства, — і є цінним вкладом до славістичних студій.

Наш головний редактор в 1965-му році був висланий до Риму, щоб інформувати наших читачів і суспільство безпосередньо і докладніше про церемонію піднесення Митрополита Сліпого до гідности Кардинала. Його блискучі репортажі-звідомлення, його талант схоплювати дрібні, але важливі деталі, не тільки захоплювали наших читачів, а й послужили як основи для його книжки „Маємо Кардинала", яка вийшла в березні цього року.

Поданий звіт про прибутки й витрати в минулих чотирьох роках, коли їх порівняти з попереднім періодом, виявляє, що і прибутки і витрати збільшилися. Вплати УНСоюзу за своїх членів пересічно становили по 115,000 дол. річно і були на 60,000 дол. більші, як в попередніх чотирьох роках. Ми збирали дещо більше як 100,000 дол. річно від членів УНС, які зобов'язані передплачувати часопис. Це значить, що, узглянднивши винагороду відділовим секретарям, ми в дійсності додавали річно до часопису по 20,000 дол. Порівняння чисел передплатників та їхніх передплат в роках 1961 і 1965 показує, що число передплатників зменшується.

	1965	1961
платили по 65 центів місячно	11,951	11,733
платили по 50 центів місячно	374	1,164
платили по 30 центів місячно	2,100	1,959
Разом	14,425	14,856

Зате передплати від не-членів і від членів-жінок збільшилися. Збільшилися прибутки, в порівнянні з попередніми 4 роками, з продажу часопису на стендах, з оголошень, з друкарських робіт, з продажу календаря та з передплат на „Веселку". Зменшилися прибутки з продажу книжок та змаліли пожертви на пресовий фонд.

Витрати також збільшилися в кожній категорії. Найбільше збільшення є в платні працівникам. До інших збільшень коштів видавництва належать: поштові оплати, матеріяли, чинш, оплати за електрику й газ, кошти втримання будинку, соціяльне забезпечення і податки від платень, та пенсії. Не виплачується продаж книжок і карток, які ми перепродували, і тому рух в цій ділянці був незначний.

ПРИБУТКИ І ВИДАТКИ „СВОБОДИ" ЗА ЧАС ВІД 1-го СІЧНЯ 1962 Р. до 31-го ГРУДНЯ 1965 Р.

П Р И Х І Д

	1958 - 1961	1962 - 1965
Передплата від членів	$427,550.00	$486,300.00
Передплата від читачів	104,837.36	115,055.83
Кольпортаж	15,977.33	21,781.01
Оголошення	191,481.23	241,064.51
Друкарські роботи	104,087.45	151,058.45
Продаж книжок, календарів, карток	31,339.87	21,283.87
Пресовий фонд „Свободи	25,769.31	23,990.51
Зворот за електрику й газ від УНС	2,163.00	3,091.00
За зміни адрес	619.05	426.09
Зворот за	659.11	603.36
Зворот за пошту	291.00	727.50
Продаж Альманаху УНСоюзу	25,567.59	36,608.52
Передплата „Веселки"	25,037.78	33,912.16
Різні*	7,107.56	5,772.90
Разом	$962,487.64	$1,141,674.74
Продажний опуст	7,421.93	9,780.48
Прихід	$955,065.71	$1,131,894.26

Р О З Х І Д

	1958 - 1961	1962 - 1965
Платня редакторів	$105,613.70	$144,338.27
Платня робітників	396,128.36	447,572.72
Платня кореспондентів і ред. „Веселки"	65,392.31	66,795.74
Поштові видатки	48,102.20	55,977.49
Папір і інші матеріяли	187,494.61	226,187.59
Електрика й газ	10,222.75	12,369.76
Чинш	34,125.00	48,000.00
Телефон	6,852.93	6,586.14
Канцелярійні і адміністраційні видатки й приладдя	5,527.32	6,482.10
Друкарські приряди й машини	13,773.80	16,863.59
Книжки, календарі й картки	14,865.46	6,340.19
Поштова скринька	96.00	96.00
Асекурація від вогню й випадків	8,938.93	11,707.14
Федеральні й стейтові забезпечення	19,298.09	24,690.11
Комісове від оголошень	1,010.78	538.15
Повісті, переклади	3,203.70	3,947.50
Пенсія	—	6,524.00
Різні**	36,725.12	45,658.34
Разом	$957,371.06	$1,130,671.83
Купний опуст	393.65	633.25
Розхід	$956,977.41	$1,130,038.58
БАЛАНС 12. 31. 1965 р.		2,752.38

* Зворот за чищення бюр, зворот від УНС за різні виплати.
** Видатки подорожі, власні видання, зокрема дитячі, малюнки для виробу кліш, зокрема заплата робітникам в друкарні й адміністрації, журнали, газети, бензин, гараж і ін.

The expense figures include improvements to the printing shop and the purchase of new equipment. Pension costs include a monthly pension to one retired employee amounting to $56 per month and a payment of a lump sum pension to another retired employee in the amount of $4,004. Such pension costs can be expected to keep rising in the years ahead.

Due to a reduction in the size of our newspaper in 1965, we will save about 6% on the newsprint or about $2,000 per year. By changing forms on our printing press we were able to reduce the over-all size of the page without reducing the printed space. The print was condensed and we limited wasteful margins.

Our printing shop is in need of further improvements and additional equipment including new printing presses. Funds will have to be allocated for this purpose. We have reached the maximum of advertising income for the number of pages we print. We already are getting complaints from readers that too much of our paper is devoted to advertising. Income from job printing will depend on better equipment. The only remaining source for funds, therefore, is from an increase in the subscription rate for Svoboda and the Weekly. This is a dicision that the Convention will have to make and recommendation will be presented to the delegates to do this. We hope the delegates at this 26th Convention will make it possible to obtain funds that are needed by Svoboda to modernize its entire operation and also to increase its pages of news.

Позиції видатків включають і витрати на поліпшення в друкарні та набуття нового влаштування. До пенсійних коштів входить і одна пенсія емеритованого працівника по $56 місячно, і сума, сплачена відразу іншому емеритованому працівникові у висоті $4,004. Ці витрати на емеритуру будуть збільшуватися в найближчих роках.

Внаслідок зменшення величини нашого часопису в 1965-му році ми заощадили майже 6 відсотків на папері, що становить майже $2,000 річно. Зміняючи форми нашої друкарської преси, ми могли зменшити цілу сторінку, не зменшуючи при цьому задрукованої поверхні. Ми стиснули друк і зменшили вільний маргінес.

Наша друкарня вимагає дальшого поліпшення та додаткового влаштування, в тому і нових машин. Треба призначити фонди на цю ціль. Ми осягнули найбільші прибутки за оголошення, які друкуємо. Дістаємо нарікання від читачів, що забагато місця віддаємо на оголошення. Прибутки з друкарських робіт залежні від кращого влаштування. Єдине джерело, з якого можуть надійти нові фонди, — це збільшення передплати за „Свободу" і за „Тижневик". Це є рішення, яке стоїть перед Конвенцією, і рекомендації в цьому напрямі будуть предложені делегатам. Сподіваємося, що делегати на 26-ту Конвенцію вможливлять дістати фонди, яких потребує „Свобода" на модернізацію цілої своєї діяльности та на збільшення її сторінок.

CULTURAL COMMITTEE

The activities of the Cultural Committee are broad and touch on all the cultural, educational, social, and recreational projects of our Association. The gigantic task of supervising the preparation of "Ukraine: A Concise Ency-

КУЛЬТУРНА КОМІСІЯ

Діяльність Культурної Комісії є доволі широка і відноситься до всіх культурних, виховних, товариських і відпочинкових проєктів. До неї належить величезне завдання, — наглядати над підготовкою праць до видання анг-

clopaedia" and the publication of Volume I in 1963 was the Committee's responsibility. Material for the second volume is nearing completion and should be in print by the first part of next year.

We printed 5,000 copies of the first volume of which 2,400 have been sold. Income to date amounts to over $60,000 and expenses approximately $125,000. Part of the cost of the second volume is included in the expenses.

A number of books in both Ukrainian and English including a History of U.N.A. were published under the supervision of the Cultural Committee and these will be described by our editor-in-chief, Mr. Dragan, in his report.

The Committee in cooperation with our Soyuzivka managers supervised the planning of the concert programs, and the children's camp programs at Soyuzivka. The Ukrainian Cultural Courses curriculum was worked out with Prof. W. Steciuk, who is a member of the Seton Hall University faculty and the director of the Courses since their origin in 1954. His colleague on the Staff during this period was Mr. Ivan Blyznak, a teacher at St. Geroge's Ukrainian elementary school in New York City. In 1962 and 1963, the staff included our Supreme Advisor, Mr. Myron Kuropas.

An outstanding contribution of this Committee was the U.N.A. 70th Anniversary program presented in Carnegie Hall, February 22, 1964. The world premier presentation of Paul P. Ouglitsky's opera, "The Witch," in concert form was acclaimed one of the outstanding artistic productions ever staged in this country by any Ukrainian group and one of the best programs ever seen at famous Carnegie Hall. Postmaster General John A. Gronouski was the main speaker and the bearer of a personal anniversary message of congratulations to the Ukrainian National Association from the President of the United States, Lyndon B. Johnson. Mayor Robert F. Wagner and other notables were also present.

COMMUNITY ACTIVITIES

Our Association as the largest Ukrainian fraternal society in the free world and the publisher of the most influential daily newspaper was constantly called upon to participate in community projects and our Supreme Officers and members, if they were not the initiators of a particular action, were generally either elected or coopted to a key office of a Committee carrying on the work. Important posts in the Ukrainian Congress Committee of America, the United Ukrainian American Relief Committee, and the Shevchenko Memorial Committee of America were and are still held by Dr. Walter Gallan, Mr. Roman Slobodian, Dr. Jaroslaw Padoch, Mr. A. Dragan, and myself. Other Supreme officers and members throughout the United States participated and are continuing to take part in the activities of these committees on a local basis. In Canada, Mr. W. Kossar and Mr. Bohdan Zorych participated in the activities of the Canadian Ukrainian Committee.

By far the most important project that we took part in during the last four years was the erection and dedication of the Taras Shevchenko monument in Washington, D. C. in 1965. This undertaking was initiated by our 24th Convention in 1958 in the form of a resolution directing the Ukrainian National Association Executive Board to explore the possibilities of obtaining government approval for such a statue to be built in Washington and, if the outlook was favorable, to take steps to encourage the entire Ukrainian community to pursue the task. Our late president, Mr. Dmytro Halychyn, started the ball rolling by writing to Senator Jacob J. Javits of New York State. The final result after many many months of hard work, heart breaking episodes, and dramatic crisis is now a golden page in the nearly 100 year-old history of Ukrainian Americans.

I had the honor of serving as the Executive Director of the Shevchenko Memorial Committee of America, Dr. Jaroslaw Padoch was the secretary, Mr. Roman Slobodian was a member of the Auditing Committee and Mr. A. Dragan served on the publicity committee. Throughout the United States other members of our Supreme Assembly, District Committee Officers, branch officers, and members played a prominent part in the successful completion of this most worthy project. They helped in the fund raising which took three years, provided encouragement and the political pressure which was vitally needed to overcome unfair criticism and a Washington Post campaign to scuttle our plans, and, finally they helped create a modern miracle by planning mass pilgramages to Washington and participating in the never-to-be-forgotten parade and unveiling ceremonies which brought together an estimated 100,000 people.

In 1962 shortly before our 25th Convention, members of our Executive Committee met with United States Department of State representatives who head the Eastern European and Soviet Affairs departments. One of the representatives was the Honorable Foy Kohler, the present ambassador to the Soviet Union. In the discussion about Ukrainian problems and the Captive Nations, we were assured that the State Department is well aware of our position and should there be changes in the political status of our captive kinsmen, the United States would not hesitate or waste any time recognizing such changes. A similar meeting with officials of the State Department was held this year.

In 1964 I was appointed by President Lyndon B. Johnson to the National Committee for Community Relations. I attended a meeting of this Committee which was held in Washington to discuss problems connected with civil rights, youth, education, war on poverty, non-discrimination in employment, and related subjects. In 1965 we joined the President's effort to find summer jobs for students by employing young people in our home office and at Soyuzivka and for this received a letter of appreciation from Vice President Humphrey who headed the program.

In 1964 I became a member of the Board of Directors of the National Fraternal Congress of America which has a membership of one hundred and one fraternal societies. Last year Dr. Padoch was elected to the Fraternal Activities Committee of the Congress. This Congress is very important to all fraternal organizations because it represents and protects our interests at the Insurance Commissioners conferences where directives and laws affecting our welfare are agreed upon and it keeps a watchful eye on all moves made by state legislatures to tax fraternal societies. There was a strong effort made in the State of Iowa in 1964 to place a tax on dues paid by members of fraternal societies but fortunately this was defeated. We were concerned with this attempt because such a tax in one state would readily lead other states to adopt a similar measure.

An activity at the last three annual sessions that brought us considerable recognition and praise was the participation of Ukrainian artists in the National Fraternal Congress music festivals or spectaculars as they were called. In 1963 the Chicago Surma Chorus appeared in Chicago; in 1964 the Canadian Ukrainian Dancers from Vancover appeared in Seattle, Washington; and in 1965 the Philadelphia ODUM Dancers appeared in Washington, D. C. These groups were received with high enthusiasm and our Association received many compliments from the delegates for presenting such outstanding talent.

In addition to the National Fraternal Congress, we have become very active in State Congresses. In 1963 I served as president of the New Jersey Fraternal Congress. Mrs. Ann Herman was elected a member of the Board of Directors of this Congress in 1965. Last year Dr. Padoch was elected to the New York Fraternal Congress Board of Directors. Miss Ann Chopek and Mr. Andrew Jula are board members of the New England Fraternal Congress and the Pennsylvania Fraternal Congress respectively. In Ohio, Mrs. Mary Bobechko is serving her second term on the board of the Ohio Fraternal Congress, and Mr. Walter Boyd-Boriskewych is a member of the Michigan Fraternal Congress. Mr. John Malko and Mr. E. Prytula attended the Maryland and District of Columbia Fraternal Congresses and we are planning to become active in the Illinois Fraternal Congress and other states where we have members.

ломовної Енциклопедії українознавства, перший том якої появився 1963-го року, що було відповідальністю цієї Комісії. Закінчується праця над підготовкою матеріялів до другого тому, який має бути надрукований в першій половині найближчого року.

Ми надрукували 5,000 примірників першого тому, з чого продано 2,400 примірників. Досі прибутки виносять понад $60,000, а витрати приблизно $125,000. Частина коштів другого тому врахована вже до цих видатків.

Видані нами книжки по-українськи і по-англійськи, в тому також „Історія УНСоюзу", були надруковані під наглядом Культурної Комісії, і про це докладніше звітуватиме головний редактор „Свободи" А. Драґан.

Комісія у співпраці з директорами „Союзівки" наглядає також над плянуванням програм концертів та над програмою дитячого табору на Союзівці. Програму Курсів Українознавства опрацьовано з проф. В. Стецюком, який є професором університету Сітон Голл і директором Курсів від їх початку, 1954-го року. Його колеґою праці на Курсах від початку їхнього існування, є проф. Іван Близнак, вчитель початкової школи св. Юра в Ню Йорку. В 1962 і 1963 роках на Курсах працював головний радний УНС п. Мирон Куропась.

Найвизначнішою працею Культурної Комісії була програма для відзначення 70-річчя УНСоюзу, яку здійснено 22-го лютого 1964-го року в Карнеґі Голл. Там відбулася прапрем'єра опери Павла Углицького під заг. „Відьма", яку відограли в концертовій формі, і яку визнали за одну з найвизначніших мистецьких продукцій, яку колинебудь ставила на сцені українська група, і за одну з найкращих програм, що її можна було бачити в славній залі Карнеґі Гол. Головним промовцем був генеральний поштмайстер Джан А. Гроновскі, який і передав особисті побажання для Українського Народного Союзу від президента ЗДА Линдона Б. Джансона. Присутній був посадник Ню Йорку Роберт Ф. Вагнер та інші визначні особи.

ГРОМАДСЬКА ПРАЦЯ

Наш Союз, як найбільшу українську братську організацію у вільному світі і видавця найбільше впливового щоденника, запрошують постійно до участи в усіх проявах громадської активности, а наших головних урядовців і членів — якщо вони самі не започатковують тої, чи іншої діяльности — звичайно вибирають або кооптують на провідні становища, щоб вести цю діяльність. Важливі пости в Українському Конґресовому Комітеті Америки, в Злученому Українському Американському Допомоговому Комітеті, в Комітеті Побудови Пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні займали або займають д-р Володимир Ґалан, п. Роман Слободян, д-р Ярослав Падох, ред. Антін Драґан і я. Інші головні урядники і члени на всьому терені З'єднаних Держав ведуть діяльність цих Комітетів на льокальному відтинку. В Канаді інж. Володимир Коссар і п. Богдан Зорич є діяльні в Комітеті Українців Канади.

Найважливішою подією в останніх чотирьох роках була побудова і відкриття пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні в 1964 році. Це діло започаткувала 24-та Конвенція в 1958 в формі резолюції, що доручила Екзекутивному Комітетові Українського Народного Союзу використати всі можливості для того, щоб дістати дозвіл американського уряду на побудову статуї Шевченка у Вашинґтоні та — якщо це вдасться — почати кроки, щоб уся українська громада підтримала це завдання. Наш покійний предсідник Дмитро Галичин почав це велике діло, написавши листа до сенатора Джекоба Джевітса з Ню Йорку. Остаточний вислід цієї акції, що вимагала довгих місяців важкої праці і виповнена зворушливими епізодами і драматичними кризами, творить золоту сторінку майже сторічної історії американських українців.

Я мав честь бути екзекутивним директором Комітету Побудови Пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні, д-р Ярослав Падох був його секретарем, п. Роман Слободян був членом Контрольної Комісії, а ред. Антін Драґан Публікаційної Комісії цього Комітету. На всій території З'єднаних Держав інші члени нашого Головного Уряду, урядники Окружних Комітетів, Відділові урядники і члени відограли визначну ролю в успішному завершенні цього найціннішого завдання. Вони помогли здобути фонди, що взяло повних три роки, заохочували і повели політичну акцію, що була потрібна для відбиття несовісної критики і кампанії щоденника „Вашинґтон Пост", який намагався знівечити наші пляни, як також допомогли створити нове модерне чудо, пляновою масовою прощею до Вашинґтону й участю в незабутній параді й у всіх церемоніях — перевести відкриття пам'ятника за участю сотні тисяч людей.

В 1962, на короткий час перед нашою 25-ою Конвенцією, члени нашого Екзекутивного Комітету зустрілись з представниками Державного Департаменту ЗДА, що очолюють Східньо-европейський департамент і департамент совєтських справ. Між ними був тоді п. Фой Колер, теперішній американський амбасадор у Москві. В розмові про українські справи і про поневолені народи нас запевняли, що Державний Департамент добре знає про наше становище і — якщо зайшли б якісь зміни статуту наших поневолених земляків — З'єднані Держави не завагаються і не відтягатимуть визнання таких змін. Подібна нарада з представниками Державного Департаменту відбулась і цього року 20-го квітня у Вашинґтоні.

В 1964 президент Линдон Джансон призначив мене до Національного Комітету для Громадських Зв'язків. Я побував на нараді цього Комітету у Вашинґтоні, де були розмови про громадські права, про молодь, виховання й освіту, боротьбу з нуждою, про рівнорядне затруднення й інші подібні проблеми. В 1965 ми підтримали акцію Президента в затрудненні студентів під час літніх вакацій, даючи затруднення нашій молоді в нашій головній канцелярії і на Союзівці, і за це ми отримали листа з признанням від віце-президента Гомпфрі, що очолював цю акцію.

В 1964 мене вибрали членом Дирекційної Ради Національного Братського Конґресу Америки, що об'єднує 101-ну братську організацію. Минулого року д-р Падох був вибраний до Комісії братської діяльности цього Конґресу. Цей Конґрес має велике значення для братських організацій, бо він репрезентує й обороняє наші інтереси на конференціях забезпеченевих комісарів (уповноважнених), що устійнюють директиви й закони в нашу користь і слідкують за всіма потягненнями стейтової законодавчої влади для оподаткування братських союзів. У стейті Айова був поведений великий натиск, щоб оподаткувати вкладки членів братських союзів, але щасливо справа ця провалилась. Ми заінтересовані цим фактом, бо звичайно податок впроваджений в одному стейті може бути в подібний спосіб адоптований іншими стейтами.

В останніх трьох роках ми дістали признання і похвали за участь українських мистецьких груп в мистецькому фестивалі Національного Братського Конґресу, чи також в інших імпрезах цього Конґресу. В 1963 хор „Сурма" виступив у Шикаґо, в 1964 виступили в Сіятел українські танцюристи з Ванкуверу в Канаді, а в 1965 філядельфійський танцювальний гурток ОДУМ популярився у Вашинґтоні. Ці мистецькі групи мали великий успіх в ентузіястичних глядачів, а наш Союз дістав признання за те, що представив таких талановитих мистців.

В доповненні до нашої участи в Національному Братському Конґресі, ми були також дуже активні у стейтових Конґресах. В 1963 я був президентом Братського Конґресу стейту Ню Джерзі. Пані Анна Герман була вибрана членом Ради Директорів цього Конґресу в 1965. Минулого року д-р Падох був вибраний членом Дирекційної Ради Ньюйорського Конґресу. Пані Анна Чопик і п. Андрій Джула

Each year in the spring and fall since 1963, Mr. Dragan and I were invited to participate in the United States Department of State National Foreign Policy Conferences held in Washington. The late President Kennedy, President Johnson, cabinet officers, presidential advisors, and military personnel addressed these meetings and presented frank and illuminating reports on current national and international topics. We were able to take part in discussions and on several occasions touched on problems pertaining to Ukraine and the Captive Nations.

All of the above described activities are high lights only of some of the every day work that we are involved in that is not directly related to the objective of organizing members. However it is the kind of effort that is essential for the general welfare of our Ukrainian Community because it widens our circle of friends and develops our prestige and influence.

RESOLUTIONS AND RECOMMENDATIONS of the 25th CONVENTION

In accordance with resolutions adopted by the 25th Convention two special committies were established by the Supreme Assembly at the Annual Meeting in 1963. A special By-Laws Committee, to which were named the following: Mr. John Panchuk, of Michigan, Chairman; Mr. Bohdan Zorych of Canada; Dr. W. Palidvor of New York; Prof. John Telliuk of Connecticut; and Mr. John Romanition of New Jersey, was requested to review the Constitution and By-Laws and to submit recommendations for modernization and improvement. The special committee forwarded its recommendations to the Supreme Executive Committee at the end of last year. This report together with suggestions from the Supreme Executive Committee will be referred to the Committee on Revision of By-Laws that was appointed as provided by paragraph No. 16 (b) of our By-Laws and which is to hold meetings three days before the Convention convenes. The report of the Committee on Revision of the By-Laws will in large part be based on the recommendations of the Special Committee and the Supreme Executive Committee. Two members of the Special Committee, Dr. Palidvor and Prof. Telluk, are on the Revision of By-Laws Committee and, therefore, will be available to take part in the discussion that will take place when the final report is presented to the delegates for consideration. We also have invited Mr. Panchuk, an expert on state insurance laws, to the Convention to be our legal consultant in this matter.

The second committee that was named by the Supreme Assembly in 1963 was the Scholarship Committee. The Supreme Assembly also established three scholarships in the amounts of $1,000, $600 and $400 for a total of $2,000 awarded annually commencing with the 1964-65 school year. All applications have to be mailed to our home office on or before March 31 and announcements of the awards are made in the month of May. Applicants have to be members of the Ukrainian National Association and must be students registered in a college or university or high school seniors planning to go to college or a university.

The Scholarship Committee was composed of the following: Mrs. Ann Herman, Dr. J. Padoch, Dr. W. Gallan, Mr. B. Melnyk, (now deceased), Mr. M. Kuropas, Mr. A. Dragan, Prof. R. Smal-Stocki, President of the Shevchenko Scientific Society, Prof. Alexander Archimovych, President of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences, and Mr. Ihor Chuma, President of the Federation of Ukrainian Student Organization. In 1964 the committee in making the three regular awards recommended two additional awards of $350 each and in 1965 three additional awards of $200 each. These additional amounts were approved by the Supreme Assembly. All funds were paid out of the National Fund and from interest received on the Emergency Fund.

Other resolutions and recommendations of the 25th Convention were as follows:

1. issue term insurance riders to adult certificates.
2. issue accidental death and dismemberment certificates in amount of $5,000.
3. accept as social members with full rights of active members, those members with paid up certificates who are uninsurable.
4. issue new rate book.
5. promote youth activities and encourage sports programs.
6. establish cultural committees and encourage Ukrainian studies and Shkilna Rada.
7. increase dividends and retain dividends for paid up insurance
8. grant larger discounts to members staying at Soyuzivka
9. establish the post of Canadian Directors
10. oblige all secretaries to subscribe to SVOBODA or the WEEKLY
11. publish more books in both languages.
12. publish Supreme Assembly reports in both languages
13. continue support of Shevchenko Memorial Committee of America
14. bond branch secretaries
15. eliminate notary on death certificates
16. continue efforts to merge with other Ukrainian fraternals, particularly the Ukrainian Workingman's Association
17. Study needs of aged, indigent, and orphans.

The following actions were taken:—

We did not issue the term rider because we ran into difficulty with requirements of the New Jersey insurance laws and since we decided to issue new 5 and 10 year term certificates, we dropped the rider. The A D D certificate was issued in September 1963. Social members are being accepted. A new rate book was issued in July 1965. Youth activities and sports were supported and promoted in our publications—we made available the 4th page of the WEEKLY to youth associations free of charge—and we promoted youth activities at Soyuzivka. Cash donations were made to branches for sports activities and sports equipment and uniforms. We held a National Bowling tournament in Allquippa on April 29 and 30 of this year and donated substantial prizes.

District Committees and branches were urged to elect or appoint cultural directors and our press encouraged Ukrainian studies and supported the work of the Shkilna Rada.

Dividends were increased substantially over 1961. We consulted with our acturaies about retaining dividends but, as yet, we have not worked out a practical solution.

Discounts to members staying at Soyuzivka were increased to 10%.

Mr. Bohdan Zorych was named to the post of Canadian Director and maintains a Canadian office at 297 College Street in Toronto.

We were successful in getting most of the secretaries who were not getting SVOBODA and the WEEKLY to subscribe but a few refused.

More books were published in both languages such as "Our Land," and "Shevchenko Testament" in English and books in Ukrainian by Mr. Ponedilok and Dr. L. Luciw.

є членом Дирекційної Ради: вона Братського Конґресу стейту в Ню Інґленд, а він Пенсильванського Братського Конґресу. В Огайо пані Марія Бобечко вже другий рік є членом Дирекції тамошнього стейтового Братського Конґресу. П. Іван Малько і п. Емануїл Притула були учасниками Мериленського Братського Конґресу, як також і такого Конґресу Дистрикту Колумбії. Ми запляновуали зактивізувати свою участь в Іллинойському Братському Конґресі та в інших стейтах, де є наші члени.

Кожного року на весні, починаючи від 1963, редактор Драґан і я дістаємо запрошення до участи в Національній Конференції для справ закордонної політики ЗДА у Вашинґтоні. Померлий президент Кеннеді, президент Джансон, члени президентського уряду, президентські дорадники й високі військові особистості виступають на цих конференціях з вичерпними і повними звідомленнями про біжучі національні і міжнародні проблеми. Ми маємо змогу брати участь в дискусії та й в багатьох випадках ми заторкували справу України і поневолених націй.

Вище подана діяльність — це лише частина наших часто і щоденних зайнять, хоч і не зв'язана безпосередньо з нашими завданнями організувати членів. Та все ж таки вона вартісна для загального добра нашої української громади, бо поширює круги наших приятелів і збільшує наш престиж і впливи.

РЕЗОЛЮЦІЇ Й РЕКОМЕНДАЦІЇ 25-ої КОНВЕНЦІЇ

Згідно з резолюціями, що їх ухвалила 25-та Конвенція, Головний Уряд покликав на своєму річному засіданні в 1963 дві спеціяльні комісії. А саме покликано Статутову Комісію, до якої увійшли адвокат Іван Панчук з Мишиґену, як голова, п. Богдан Зорич з Канади, д-р Василь Палідвор з Ню Йорку, мгр. Іван Телюк з Конектикат й адвокат Іван Романишин з Ню Джерзі і ця комісія мала перевірити конституцію і статут та предложити свої рекомендації для модернізації і поправок у цих документах. Ця комісія предложила свої рекомендації Головному Урядові з кінцем минулого року. Звіт цієї комісії разом з побажаннями Головного Екзекутивного Комітету буде переданий Статутовій Комісії, що була покликана згідно з точкою 16 (б) статуту УНСоюзу і що мала відбути своє засідання на три дні до нашої Конвенції. Звіт Статутової Комісії в головному базується на рекомендаціях цієї Спеціяльної Статутової Комісії й Головного Екзекутивного Комітету. Два члени цієї спеціяльної комісії, д-р Палідвор і мгр Телюк є також членами Статутової Комісії і вони матимуть змогу взяти участь в обговоренні поправок до Статуту, коли остаточний звіт буде поданий делеґатам на вирішення. Ми також запросили п. Панчука, спеціяліста в ділянці законодавства про стейтове забезпечення на цю Конвенцію, щоб він був правним дорадником у цій справі.

Головний Уряд назначив в 1963 також другу комісію, а саме Стипендійну Комісію. Головний Уряд також визначив три стипендії по 1,000, 600 і 400 дол. — разом 2 тисячі долярів на рік, починаючи від шкільного року 1964/65. Всі прохання про стипендії надсилаються на адресу головної канцелярії перед 31 березня, а призначення стипендій проголошується в травні. Аплікапти мусять бути членами Українського Народного Союзу, як також мусять бути студентами котрогось із коледжів, чи університетів, або учнями найвищої кляси гайскулу, які плянують вчитись в коледжах, чи в університеті.

До Стипендійної Комісії належать: пані Анна Герман, д-р Ярослав Падох, д-р Володимир Ґалан, п. Б. Мельник (помер), п. Мирон Куропась, ред. Антін Драґан, проф. Роман Смаль-Стоцький, Президент Наукового Товариства імени Шевченка, проф. Олександер Архімович, Президент Української Вільної Академії Наук і кожночасний президент Союзу Українських Студентських Товариств Америки, тепер п. Ігор Чума. В 1964 Комісія признала три стипендії і порекомендувала ще дві додаткові по 350 дол. кожна, а в 1965 три додаткові стипендії по 200 дол. Фонди на ці додаткові стипендії були ухвалені Головним Урядом. Всі фонди були заплачені з Національного Фонду і з відсотків на конті Фонду Наглої Потреби.

Ось такі були дальші резолюції і рекомендації 25-ої Конвенції:

1. видати додатки термінового забезпечення до грамот дорослих;
2. видати акцидентові грамоти на смерть і втрату частини тіла у висоті 5,000 дол.;
3. прийняти на правах суспільного члена з повними правами дійсного члена тих членів, що мають виплачені грамоти і не підходять для забезпечення;
4. видати нову книгу з таблицями вкладок;
5. підтримати діяльність молодечих організацій і сприяти спортовим активностям;
6. створити культурні комісії і підтримати студії україністики і Шкільну Раду;
7. піднести дивіденди і затримати дивіденди для виплачених забезпечень;
8. дати більший опуст для членів, які перебувають на Союзівці;
9. встановити посаду канадійського директора;
10. зобов'язати всіх секретарів запренумерувати „Свободу" або англомовний тижневик;
11. видати більше книжок в обох мовах;
12. надрукувати звідомлення Головного Уряду в двох мовах;
13. продовжувати підтримку Комітету побудови Пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні;
14. забезпечити Відділових секретарів;
15. не вимагати нотаріяльного підпису на поквітуванні про смерть;
16. продовжувати заходи для злуки з іншими українськими братськими союзами, а головно з Українським Робітничим Союзом;
17. перевірити потреби старших віком, бідних і сиріт.

Були пороблені такі заходи:

Ми не видали додатку термінового забезпечення, бо ми зустрілися з труднощами в законодавстві для забезпечень у стейті Ню Джерзі і з уваги на те, що ми постановили видати 5- і 10-річні термінові грамоти, ми відкинули ці додатки. Грамоти АДД ми випустили у вересні 1963. Ми прийняли постанову про суспільних членів. Ми також підтримували діяльність молодечих організацій і спорт в наших виданнях. Четверту сторінку нашого тижневика ми віддали для молодечих організацій даром, без жадних оплат і ми підтримували активність молоді на Союзівці. Ми асиґнували грошові дотації для Відділів на спортову діяльність, як також на спортове приладдя й однострої. Ми влаштували красві змагання за першенство в круглях в Аликвиппі 29-го і 30-го квітня цього року й уфундували відповідні нагороди.

Окружні Комітети і Відділи мали назначити культурних директорів, а наші публікації пропаґували студії українознавства й українїстики, як теж підтримували працю Шкільної Ради.

Дивіденди постійно зростали від 1961. Ми радились із нашими правними дорадниками про затримування дивіденд, але — покищо — не випрацювали практичної розв'язки.

Знижка оплат за перебування членів УНС на Союзівці була збільшена до 10 відсотків.

П. Богдан Зорич був назначений на пост канадійсько-

We supported the Shevchenko Memorial project fully. I believe our collective contribution was greater than any other organization.

Branch secretaries were not bonded because the cost was too high. We decided it would be cheaper to be self-insurers.

Notaries were no longer required on U.N.A. death certificate forms if all officers signatures were properly affixed and if a legal death certificate was attached to our form.

We continued our efforts to seek mergers with other fraternals but made little progress. The situation with the Ukrainian Workingman's Association was difficult because their last convention adopted a resolution directing the executive board to discontinue all merger discussions with us. Nevertheless, we did meet with the members of the U.W.A. unofficially because we were instructed by our convention to pursue the matter. In my opinion, we should continue our efforts along these lines and go on record again in favor of a merger.

Discussions were held with representatives of the Medical Association regarding nursing homes for the aged. We also continued to seek pensioneers for our home for retirees at Soyuzivka. We are continuing to explore the possibilities of establishing nursing homes.

Another project that was not touched on at the last Convention but was discussed in previous conventions was the matter of building a new home office. Our present quarters including an adjoining building that was purshased in 1960 are not adequate for our occupancy. We need more office space for our personnel and our equipment. During the past four years we considered locations in New York City and in the suburbs around new York City and in Northern Jersey. More recently we have concentrated on Jersey City near our present location which is undergoing extensive redevelopment and improvement and in the Journal Square area which also is to be redeveloped. It is our judgement that our present area has certain advantages which merit serious consideration such as fast and convenient transportation to New York City and nothern New Jersey, proximity to a major post office, and an upward trend in land value because of better type of tenancies. It is our plan to try to resolve this problem within a year.

CONCLUSION

In talking to our bankers, actuaries, and accountants about our affairs, we are told that our Association is making excellent progress. These experts in the field of investments, insurance statistics, financial planning, and cost control state that we are doing a beter than average job. All of us, of course, are flattered by this praise since it is applicable to every member in our Association, but I'm certain that such statements do not and cannot fully satisfy us. We cannot be content with doing a good job for only 86,000 members. I'm sure that we all feel that we should be doing this excellent job for a great many more members—because there are hundreds of thousands that are here in the United States and Canada that should be in our ranks.

Therefore, the first and foremost goal before us is to increase our membership. I am convinced that under present conditions, the quickest and surest way that this can be done is by building a strong field force comprised of full time representatives working and cooperating closely with the energetic branch officers that we now have. We need more dedicated organizers who will become experts in every phase of Branch activities and who will encourage and assist branches to develop broader programs that will be useful and interesting to the membership. The convention should go on record favoring such a course of action and the delegates should plan to help in recruiting qualified candidates for field organizers as our program expands.

In three years we will be celebrating our 75th Anniversary. In two years, SVOBODA will be 75 years old. These two events should be significant to all of our members and it is our duty to make it significant to all Ukrainians in Canada and the United States. We have a great story to tell and we must start planning to tell it to the world in complete detail. Every branch in our Association should prepare to participate in the celebration of these two important dates and I urge this Convention to go on record recommending a massive manifestation in 1969 from coast to coast on the North American continent that will be worthy of our pioneer founders and their accomplishments. And all the delegates individually and collectively should resolve that they will do everything withing their power to utilize this period to organize the necessary new members to reach in 1969 our often announced goal of 100,000 U.NA. members. This means adding over 13,000 members in 3½ years, a lofty target but within the realm of possibility.

To help us reach our goal the Supreme Executive Committee will propose a number of recommendations. We will ask the convention to approve the Executive Committee resolution adopted in December 1965 providing for a one fund accounting system for life insurance funds as of January 1, 1966. This method of accounting meets with the approval of the New Jersey Department of Banking and Insurance and will enable us to allocate more funds for organizing activities and the expansion of our field organizing staff. We will also recommend the raising of the amount of nonmedical insurance for ages under 26 and between the ages of 26 and 40.

Since our assets and reserves have increased, we will recommend that higher amounts of insurance be retained by us at all ages. This means that we will reinsure less than under the present arrangement. We have been studying the practicallity of retaining dividends and issuing paid up insurance to members. This would in effect raise the face amount of the member's certificate each year. We will ask the Convention to pass a resolution granting the Supreme Executive Committee the power to take whatever steps are approved by our actuaries and deemed beneficial to the members. Our policy of raising dividends will be continued as our business improves and further studies will be made regarding the method of calculating dividends.

Our Association has been serving its members and the Ukrainian community in the United States and Canada efficiently and faithfully for 72 years. We are in a position today to plan for still greater service and I am certain that the delegates to the 26th Convention will live up to the firmly established tradition of our pioneers by approving a course of action that will lead us to greater heights.

го директора і веде канадійську станицю в Торонті при вулиці Коледж ч. 297.

Багато секретарів, які не передплачували „Свободи" й англомовного тижневика, стали передплатниками цих видань, та все ж деякі відмовились.

Ми надрукували за останній період більше книжок англійською та українською мовами, а саме "Our Land" і "Shevchenko's Testament" в англійській і книжки письменника Миколи Понеділка і д-р Луки Луцева по українськи.

Ми підтримали акцію побудови пам'ятника Шевченкові повністю. Я переконаний, що наші датки на пам'ятник більші, ніж котроінебудь іншої організації.

Ми не забезпечили Відділових секретарів, бо це потягло б великі кошти, і ми вирішили, що самозабезпечення буде дешевше.

Не вимагається більше нотаріяльного ствердження смерти, якщо всі підписи урядників є в порядку при пред'явленні леґального свідоцтва смертти до наших заяв.

Ми продовжували наші старання для об'єднання з іншими братськими союзами, але не зробили великого поступу. Справа з Українським Робітничим Союзом виявилась дуже утрудненою, бо конвенція цього Союзу винесла постанову, щоб заперестати в цій справі розмови з нами. Та — не зважаючи на те — ми зустрілись з представниками УРС неофіційно, щоб виконати постанову нашої Конвенції. На мою думку, нам треба продовжувати наші заходи в цьому напрямку і підтримувати ідею об'єднання.

Ми переговорювали з представниками Українського Лікарського Товариства в справі піклувального дому для старших віком. Ми продовжуємо наші заходи для використання всіх можливостей, щоб такий дім створити.

Ще одна справа, що її не заторкнено на останній Конвенції, але що була обговорена на попередніх конвенціях, — це купно нового будинку. Теперішнє приміщення нашої головної канцелярії й сусідній будинок, що ми його закупили в 1961, вже не задовольняють наших потреб. Ми потребуємо більше місця для наших працівників і нашого влаштування. Впродовж останніх чотирьох років ми брали під увагу середмістя Ню Йорку і околиці Великого Ню Йорку та й північної частини Ню Джерзі. В останньому часі ми зосередили свою увагу на місті Джерзі Сити в околиці, де тепер є наша канцелярія, бо ця околиця переходить засадничу перебудову, як також околицю Джорнел Сквер, що теж є в перебудові. На нашу думку район, в якому ми маємо наш будинок, має великі плюси, задля яких варто вибрати саме цей район для розбудови нашої канцелярії: дуже вигідні комунікаційні сполуки з Ню Йорком і північною частиною стейту Ню Джерзі, сусідство великого поштового уряду та й зростаюча вартість самої посілости з уваги на щораз кращі приміщення. Ми плянуємо розв'язати цю проблему впродовж одного року.

ВИСНОВКИ

В розмовах з нашими банками, правними дорадниками і заприсяженими контролерами, нас запевняли, що наш Союз робить чудовий поступ. Ці спеціялісти на полі забезпечення, забезпеченевої статистики, фінансового плянування й контролі коштів заявили, що ми зробили кращу роботу, ніж звичайну. Ця похвала належить нам усім бо вона відноситься до кожного члена нашого Союзу, але я вважаю, що така заява вповні нас не вдоволяє. Ми не можемо почуватись вдоволені з того, що робимо добру працю для 84 тисяч членів тільки. Я певний, що всі ми однозгідні, що цю добру роботу повинні ми виконувати для багато більше членів, бо ще є сотні тисяч українців у ЗДА і в Канаді, що мусіли б бути в наших рядах.

Тому першою і найголовнішою ціллю перед нами є побільшити наше членство. Я сильно переконаний, що при теперішніх обставинах це може статись, якщо тільки ми збудуємо сильну ланку повно-затруднених організаторів, що працювали б і співпрацювали б з нашими енергійними Відділовими урядниками. Ми потребуємо більше організаторів, які стали б спеціялістами в діяльності Відділів і які підсилювали б і допомагали б Відділам розвинути ширшу програму, що була б корисна й успішна для придбання членства. Конвенція повинна схвалити такий напрям діяльности і делеґати повинні допомогти вибрати відповідних кандидатів на організаторів для нашої зростаючої програми.

За три роки ми відзначатимемо 75-річний ювілей. За два роки „Свобода" переступить свій 75-ий рік. Ці дві події мусять притягнути всю увагу наших членів і нашим обов'язком є здобути для них увагу всіх українців в Канаді і ЗДА. Ми мусимо розказати велику історію нашої організації і вже треба почати цю розповідь з точними деталями. Кожний Відділ нашого Союзу мусить взяти участь у святкуванні цих двох великих подій і я закликаю нашу Конвенцію доручити зорганізувати від Атлянтійського до Тихого океанів на північно-американському континенті в 1969 р. всенародну маніфестацію, що на неї заслужили собі наші піонери-основники і їхні досягнення. Всі делеґати — кожний зокрема і всі разом мусять порішити, що вони доложать усіх зусиль, щоб використати цей період для організування нових членів, щоб у 1969 ми могли дійти до нашої цілі — до 100 тисяч членства в Українському Народному Союзі. Це значить, що треба нам зорганізувати 13 тисяч нових членів впродовж трьох з половиною року, завдання вповні в реальних можливостях.

Щоб допомогти досягнути нашу мету, Головний Екзекутивний Уряд пропонуватиме низку рекомендацій. Ми проситимемо Конвенцію затвердити прийняту Екзекутивним Комітетом в грудні 1965 р. резолюцію, яка передбачає створення системи книговедення з одним забезпеченевим фондом, починаючи з 1-го січня 1966. Ця нова метода книговедення одержала апробату Департаменту Банківництва і Забезпечення Стейту Ню Джерзі і вона уможливить нам вживання більше фондів на організаційну працю та на поширення нашого організаційного штабу. Ми також пропонуватимемо підвищення границь суми забезпечення без лікарських оглядин для аплікантів у віці до 26 років, та від 26 до 40 років.

Тому, що наше майно і резерви зросли, ми будемо рекомендувати, щоб ми самі задержували забезпечення без реасекурації на вищі суми забезпечення у всіх вікових групах. Це означає, що ми будемо реасекурувати членів у менше випадках, як це було досі у нашому договорі. Ми провели студії над практичністю системи задержування дивіденд членів взаміну за підвищування їм суми забезпечення. Така система підвищувала б суму забезпечення з кожним роком. Ми будемо просити Конвенцію прийняти резолюцію, яка управнювала б Екзекутивний Комітет поробити заходи рекомендовані нашими актуаріями, які були б корисні для членів. Ми будемо продовжувати нашу політику підвищування дивіденд так як зростають наші прибутки, як теж проведемо дальші студії над введенням нової методи обчислювання дивіденд членів.

Наш Союз служить своїм членам та українській спільноті в Америці і Канаді справно і чесно впродовж 72 років Ми маємо змогу тепер плянувати дальше поширення нашої служби і я певний, що делеґати 26-ої Конвенції сповнять своє завдання і оправдають покладені на них сподівання, щоб згідно з традиціями наших піонерів вирішити напрямні нашої праці, які поведуть нас до ще більших осягів.

Головний предсідник Иосип Лисогір додав до свого друкованого звіту наступні усні завваги і доповнення:

„Пані і Панове!

Ви всі напевно маєте друковані звіти, які були Вам вислані тому два тижні і Ви мали змогу їх простудіювати. Я не буду читати свого звіту, лише перейду важливіші позиції, що їх треба підкреслити. Мій звіт видрукований у двох мовах, українській та англійській. Він був написаний по англійськи і потім переклали його на українську мову наші редактори „Свободи", за що їм тут щиро дякую. Якщо б Вам часом щось не було ясне у тексті українського перекладу, тоді прошу поглянути на англійський текст, який має мої ориґінальні думки, що їх старався я подати Вам правильно. Мій звіт одинокий друкований у двох мовах. Є ще тільки частина таблиць звіту головного касира в англійській мові, а це лише тому, що це є офіціяльні звіти, призначені для стейтів, в яких ми маємо дозвіл на ведення нашого асекураційного „безнесу". Інших звітів ми не друкували в двох мовах, бо це вимагає багато праці і вони були б надто великі та й може нецікаві. Можливо, що колись будемо всилі друкувати звіти і в другій мові, на приклад, коли звіт буде по англійськи, ми будемо його друкувати у „Свободі" по українськи, або навпаки.

Відносно мого звіту хочу тут завважити, що мій звіт є оснований на праці, яку виконали понад 60 осіб — постійних службовиків нашої канцелярії. До того ще треба б додати, що ми затруднюємо ще около 75 робітників у літньому сезоні, деяких у Головній Канцелярії, а більшість на „Союзівці", які є переважно студентами. Для мене найближчими є два департаменти, а саме „Свобода" і „Союзівка". З ними я маю найближчий контакт і за них відповідаю, як предсідник. В „Свободі" ми маємо, і я є щасливий, голову адміністрації паню Любу Лапичак, яка є тут приявна як делеґатка, а в друкарні маємо пана Анатоля Домарацького, який є шефом друкарні. З ними працює в адміністрації також делеґатка пані Квітка Стецюк. Ми маємо цілий ряд редакторів, які для мене є дуже близькі і я тримаю з ними близький контакт. Можу сказати, що наша співпраця була до того часу приятельська. Всі наші службовики в друкарні, адміністрації і експедиції — це віддані люди, які — деякі працюють вже понад 20 а то й 30 років і я про них можу сказати хіба все, що найкраще. „Союзівка" є для мене також дуже близька бо я був одним із тих в Уряді УНСоюзу в 1952 році, які дуже попирали справу „Союзівки", через що й мав деякий клопіт, бо не всі були цієї самої думки. Виявилося, однак, що ми пішли на правильний шлях. Мої колеґи, я мушу їх так назвати, Данило Слободян і Володимир Квас працюють може навіть багато більше, як би вони працювали, коли б то був їх власний маєток. Данило Слободян був на „Союзівці" ще від першого року, коли ми закупили її, і працював над тим, щоб добитися до того, що ми маємо на „Союзівці" нині. Пан Квас прийшов пізніше, але так само причинився до того, що „Союзівка" дійшла до того, що сама себе утримує приходами. Наші ціни на „Союзівці" є дуже низькі в порівнянні з цінами наших сусідів. Можемо радіти тим, що ми маємо на „Союзівці" таких людей, що працюють на ній день і ніч та знають своє діло. Завдяки ним ми дійшли до того, що наш прихід за чотири роки перейшов один мільйон долярів. Ми мали на „Союзівці" доброго службовика пана Берізку, який довгі роки працював у нас, а тепер відійшов. Він робив для нас дуже добру і корисну роботу над удержанням „Союзівки".

У нашому фінансовому відділі Головної Канцелярії маємо відданих людей, які вже довгі роки працюють. З ними я маю до діла майже кожний день. Це є пані Уляна Дячук, Степан Курляк, Ґеновефа Куфта, Катерина Маґура, Соня Соколишин і другі. Всі вони є експерти. Вони знають це діло, мають довголітній досвід, так, що ми впевнено ведемо наш фінансовий діл. Те саме можемо сказати про рекордовий відділ. Ми маємо тут секретаря пана Сохана, який всі ці табелі, що Ви маєте в книжках вкладок, має в пальцях, бо працює з ними день і ніч. Те саме пан Литвинюк, який є тут делеґатом. Це секретар, який дописує до „Свободи" і має тільки інформації про УНСоюз, що може написати на цю тему цілу книжку в англійській мові. Він працює в нас понад 35 років і він є тим експертом вкладок — „рейтс", та займається такими справами, як реасекурація й інше. Ми маємо теж довголітню службовичку Меланію Мілянович, батько якої працював колись в УНСоюзі, та д-ра Козака і вони всі є фактично експертами у своїх ділянках. Ми тут всі бачили, спеціяльно ті, які привезли аплікації, Стелу Расн, яка вже є довголітною працівничкою рекордового відділу. Вона тримає контакти з різними стейтами і опікується дозволами - лайсен-сами від стейтів.

Я особисто дуже задоволений нашим фінансовим поступом. Наше майно зросло на 5 і пів мільйона долярів, ми підвищили свої інвестиції в морґеджах на 3.400.000, а сама надвишка резерви зросла на $1,400,000, хоч ми виплачували значно більші дивіденди. Ми виплатили за чотири роки понад один мільйон долярів дивіденди, тобто на $470,000 більше, як у попередніх чотирьох роках. Наш прихід з інвестицій значно поправився, бо ми вже осягнули пересічну з прибутків на інвестиціях у висоті 4.08 процента. Ми могли б мати ще вищий процент, але ми стараємося мати консервативні, тим самим і певні інвестиції, а що більше, ми уділяємо морґеджі українським народним домам, церквам і школам на нижчих, бо лише 5 процентах, а нашим членам на доми за 5 і пів процента. Як показано на 64-ій сторінці звіту, в сумі приходів за уділювані морґеджі є 61 тисяча долярів. З того по видатках на перевірку морґеджів ми заробили понад 50 тисяч долярів з так званих бонусів. Ці бонуси є за уділювання морґеджів на нижчі як А кляси морґеджі. Їх брали ми від нечленів, які купували будинки в українських дільницях і ми були певні, що це були певні інвестиції в околицях наших церков, шкіл чи народних домів.

В рекордовому відділі ми зробили величезний поступ виданням нових грамот. Першою була грамота кляси АДД, а потім в тому самому часі ми видали новий „рейт бук" і зреформували наші грамоти. Це була нелегка справа, бо ми не лише потребували нової книжки вкладок, але треба було ввести нові вкладки. Наші нові вкладки є тепер одними із найнижчих і їх можна тепер рівняти з вкладками дешевого банкового забезпечення. (Сейвінгс Банк Іншуранс). Коли є мала різниця у вкладках в нашу некористь, то треба згадати, що ми платимо тепер на деяких дешевих грамотах більшу дивіденду. Це все доказує, що наша асекурація в цих менших сумах є найдешевша, якої не мають навіть ню-йоркські ощадностеві банки. При вищих сумах, коли забезпеченеві установи вибирають собі для забезпечення людей з меншим риском, вони мають дещо нижчі вкладки, бо можуть числити на те, що їм оплатиться. Ми забезпечуємо всіх членів з різними фахами і трактуємо їх рівно. Тому й є різниця в тих випадках. В організаційному відділі ми підвищили членство до 86,450 членів. Найбільше підріс стейт Ню Джерзі — на 1.200 членів, тому Ню Джерзі є на першому місці. В тому велика заслуга нашого обласного організатора пана Степана Гавриша і відділових організаторів, як п. Михайло Фединишин з Перт Амбой та Анна Дубас з Нюарку, яка близько співпрацювала з нашим власним організатором. Другим стейтом є Іллиной, який зріс на 1,117 членів за чотири роки. В тому заслуга пана Гірняка, який був активний в тих околицях. Огайо було на третім місці і підросло на 586 членів, знова завдяки обласному організаторові В. Гірнякові. Там, де були обласні організатори, там членство добре зростало. Маємо однак також клопіт, бо наше активне членство не зростає так добре, як загал членства. Якби не АДД грамоти, то ми не мали б прибутку. Тому нам треба поширити більше грамоти кляси „гол лайф". Перед нами небезпека — маємо багато грамот, яким приходить час виплат по двадцяти роках, так „Е" як і „Р" грамот. Хочу тут підкреслити працю Відділів, які за чотири роки показали великий приріст. Ними є: 22 Відділ, який зріс на 102 члени, 42 на 171 членів, 131 на 123 члени, 153 на 235 членів, 277 на 155 членів, 346 на 92 члени і 423 на 137 членів. Цим відділам і їх секретарям та урядовцям належиться за це признання. Неґативна сторінка — це суспензи. Ми маємо відділи як н. пр. 194, 361 і 423, які ведуть перед у числах суспенз.

Культурна Комісія теж проявила велику діяльність. Ми видали вже перший том енциклопедії, а другий том є вже поважно заавансований, та думаємо, що вже в тому році закінчиться. Всі резолюції, вичислені в моєму звіті, є майже повністю виконані. В загальному можна ствердити, що ми поступаємо вперед, що наша організація виказує постійний добрий ріст і є на доброму шляху. Є, очевидно, і критичні моменти, які ми мусимо розв'язати, щоб наша організація росла та йшла вперед, так як вона повинна".

Предсідник Конвенції Іван Флис подякував головному предсідникові за виголошений звіт і попросив до слова заступника головного предсідника інж. Степана Куропася.

ЗВІТ ЗАСТУПНИКА ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА УНСОЮЗУ СТЕПАНА КУРОПАСЯ

Останнє чотириріччя в життю і організаційній праці УНСоюзу було під знаком дальшої його розбудови в членах і фінансового зросту. В час, коли силою фінансових законів, Союз зростав, коли господарка УНСоюзу при переході з низько опроцентованих державних бондів переходила в морґеджі і бонди публічних ужиточностей, та так підносила фінансову потугу організації, життя на організаційному відтинку вимагало більше журби і рухливости. На всіх засіданнях Екзекутиви а було їх 12, як теж на зборах Головного Уряду кожного року, ми найбільше цікавилися звітом головного секретаря, який давав нам образ чисельного зросту організації. Про фінансову господарку ми були переконані, що вона є на правильному шляху фінансової політики, яка згідно з обставинами на ринку, переходила більші або менші зміни. — В основному діяльність заступника предсідника полягає в його участі в засіданнях Екзекутиви а тим самим у кермі організації.

Трьох членів Екзекутиви працюють в Головній Канцелярії. Вони становлять кворум і полагоджують щоденні поточні справи та розв'язують проблеми, з якими стрічаються. Про ті всі справи вони звітують на засіданнях повної Екзекутиви так, що я все був в курсі всіх проблем і був добре поінформований про те, що було і те що має бути.

Про роботу в їх ресортах вони звітують також на конвенції і тому заступникові предсідника нема про що розписувати і повторяти звітоване. Як доїзджаючий член Екзекутиви я можу лише подати короткий образ з життя і господарки УНСоюзу, як я його собі виробив за останню каденцію.

За останнє чотириріччя УНСоюз не лише реклямував, але й переводив т. зв. фратерналізм в практиці, що є першою засадою і ціллю братських організацій. Члени УНСоюзу користали з 4%-х позичок на свої грамоти, діставали 5½ відсоткові морґеджі на свої родинні доми а народні доми і церкви діставали 5% морґеджі. Союз мав нагоду, бо до нього зголошувалися про морґеджі люди, що в часі будови чи розбудови своїх підприємств пропонували більші відсотки від позик. Союз в минувшині старався оминати позичок на церкви і народні доми, бо такі морґеджі не були певні. Та змінилися часи. Наші церковні громади стали солідними, добре загосподареними одиницями, наші народні доми по громадах Америки і Канади поставлені на солідний ґрунт і практика виказує, що інвестиції в тих інституціях себе виправдали.

Фратерналізмом в практиці є також вклад 100.000 дол. на видання першого тому Англомовної Енциклопедії Українознавства. Ще не вернулися гроші з розпродажу першого тому, бо книжка буде продаватися роками а вже є видатки на 2-ий том, який підготовляється. Отже Союз дбає про культурні надбання українців Америки і Канади. Наші громади знають про ту безкорисну ідейну працю УНСоюзу, тому ми організуємо зі всіх братських союзів найбільше членів, найменше тратимо, а тим і найскоріше ростемо. Наш організаційний апарат виказав за останніх чотири роки велику життєздатність. Маємо тепер 3 обласних організаторів, двох в Америці а одного в Канаді а шукаємо ще дальших трьох, бо є поле до праці, а нема відповідних людей. На тому полі і я причинився до підшукання кількох організаторів обласного і окружних. Я самий також придбав 49 членів за звітовий час.

Централькі Виховні Курси на Союзівці і льокальні по наших великих громадах не дали нам достаточного числа нових організаторів, але дали нам кількох добрих відділових секретарів, якими УНСоюз заступив неактивних або старших вже урядовців відділів. В часі т. зв. великої експльозії населення про яку голоситься в газетах і у фінансовому звіті, УНСоюз мусить дістати припадаючу на нього частину цієї експльозії. Тому треба більшого і справнішого апарату для обслуги і використання цієї нагоди. Союзовий організаційний апарат напевно скорше збільшиться і дасть більше праці і нових членів, коли УНСоюз подбає про „полеві центри", про малі союзівки, про спортові майдани для молоді і т. п.

УНСоюз робить спроби в порозумінню з асекураційними департаментами стейтів зужити для тих справ частину резерви, що доходить до 8 мільйонів.

Всупереч всім голосам, які не вірять в те, що молодь нас покидає, реальне життя показує, що так як колись, так і тепер ситуація на полі молоді не є задовільна. Ми її маємо, але коли зважити, що є 116 тисяч українців в Америці у віці 15 - 25, то ми її не маємо. Для розбудови кадрів молоді а тим і Союзу треба статистики, яка вимагає часу, гроша і відповідних людей. Як будемо знати, що ми маємо і що нам бракує будемо знати яких мір і засобів нам треба, щоб себе самазберегти, і згуртувати українців в нашій власній організації. Асекурація це найкращий бизнес у світі. На останньому конґресі братських організацій стейту Ілиной, в якому я взяв участь подано таку дефініцію нашого бизнесу: Ми продаємо доляри для достави в будучності. Асекураційний бизнес переходить модернізацію, мусить модернізуватися й УНСоюз. Наш статут треба змодернізувати вже на тій конвенції. Вичеркнення кількох слів статуту або їх переіменовання невистарчає.

Моя активність в союзових справах громади в Шикаго або зв'язаних зі Союзом справ дала мені нагоду бу-

ти крім льокальних імпрез ювілею Свободи і УНСоюзу ще в Лігайтон, Па, Гемонд, Інд., Лорейн, Огайо, Клівленд, Огайо і Дітройт, Миш. В Канаді я був в Гемилтон і Віндзор, Онт. В районі Шикаґо я оглянув 49 об'єктів, на які УНСоюз дав морґедж.

В міру свого часу як сталий співробітник „Свободи", я інформував союзовий загал як теж американську Україну про всі дії і новини Шикаґа в „Шикаґовській Хроніці"". Як член Екзекутиви я уважав своїм обов'язком давати свої статті до Трибуни УНСоюзу.

До свого друкованого звіту додав заступник головного предсідника інж. Степан Куропась такі інформації та завваги:

„Пані і Панове Делеґати:

Мій звіт є надрукований і він є дуже короткий. Я міг теж написати, що я був на похоронах і на весіллях, але такий звіт головного урядника не є відповідний. Ми в УНСоюзі стараємося виплекати головних урядовців, які розуміли б, що вони є директорами великої корпорації, яка має 31 мільйонів, щоб вони росли на будучих провідників, предсідників УНСоюзу, містопредсідників, касирів, щоб вони думали про те, що колись їм треба буде вести УККА, чи інші організації народного характеру. Тому не треба нам писати про такі неважні дрібниці у звітах. УНСоюз це велика організація, і від того, яких урядників ми вибираємо, як ми виглядаємо, так нас будуть судити українці в Америці, в Европі і в цілій діяспорі. Тому наші звіти мусять бути на висоті, без взаємної адорації. Найлегше було б і мені сказати, що все є в порядку, що всі ми гарно працювали і крикнути в кінці промови „Хай живе УНСоюз". Але чи це нашому УНСоюзові помогло б Для успіху в праці треба мати пляни, а щоби були пляни, треба знову ж кооперації. Так ось УНСоюз проголосив похід до 100,000 членів. Коли ми проголосили похід на Київ, то ми мусіли мати пляни походу. Коли ж проголошуємо похід за членами, то Екзекутива плянує, все приходить до головного предсідника і він ініціює, сходиться зі секретарем та касиром, чи в потребі кличе і містопредсідників, а дальше і раз в рік Головний Уряд, щоб виробити пляни. . З жалем мушу ствердити, що такої кооперації в нас не було.

Кажемо, що ми йдемо вперед. Я кажу на це, що ми за чотири роки не дістали нових членів — ми дістали в більшості додаткові грамоти, а не нові особи. Нові грамоти — це також прибуток, але чому американські забезпеченеві установи мали зріст у бизнесі на число людей, а ми не мали його, а як мали, то дуже малий.

Коли говоримо, що зросли наші фінанси на 5 мільйонівнів, то це не так. Мусимо ствердити, що це не наша заслуга, але заслуга членів, які приносять до УНСоюзу вкладки. Мільйони ростуть автоматично, бо інвестовані мільйони приносять нові мільйони. Треба признати, що колись було тяжко здобути перші мільйони, але тепер вони ростуть автоматично. Ми наперед вже знаємо, що головний предсідник за чотири роки зможе сказати, що ми зросли на шість мільйонів, бо ми напевно так зростемо.

На наш УНСоюз звернені очі всіх українців. Тому треба бути добрими урядниками. А коли ми хочемо мати кооперацію, я думаю, що треба перевести зміну відношень головних урядовців у Головній Канцелярії. На Екзекутиві, щоправда, ми не мали сварок, але навіть наш головний касир Слободян тепер, хоч він здоровий чоловік, чомусь мало говорив — мовчав. Він мовчить, але я жадного страху не мав і не маю, бо моя позиція така, що не маю нічого до страчення, тому я вважав за відповідне подати Вам це все до відома. Бо головний предсідник мусить бути батьком УНСоюзу. Ми говоримо, що УНСоюз це Батько Союз. Його заступає — і його уосібленням, тим батьком — є власне головний предсідник.

Я хочу ще сказати те, що не належить до мого звіту, що я їздив на Україну. Я їздив на Україну не як заступник головного предсідника, але їздив туди як український вояк. Я їхав на Україну не тому, щоб кланятися окупантам, але щоб з ними воювати. Ми воювали з ними — разом зі сином. Так як Тарас Бульба віз своїх синів на Січ, я віз свого сина на Україну боротися з москалями. І ми так боролися, що у Львові мого сина арештували, а в Москві літак чекав на нас 45 хвилин і я не був певний, чи я не запропастив свого сина. На щастя ми приїхали назад. Ми є проти окупантів України, ми відрікаємося комуністичного уряду на Україні, але ми не відрікаємося України. Мені однаково, як Шевченко казав там за Уралом, чи будемо ми жити на Україні, чи ні, чи нам доля пощастить там вернутися, але нам не однаково, що діється там на нашій Україні!"

Предсідник Конвенції Іван Флис подякував заступникові головного предсідника інж. Степанові Куропасеві за зложений звіт і попросив до слова — усного звіту заступницю головного предсідника Анну Герман.

ЗВІТ ЗАСТУПНИЦІ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА УНСОЮЗУ АННИ ГЕРМАН

It is a privilege to present to this convention my report on my activities during the past four years.

As a member of the Supreme Executive Committee, I attended the meetings at the Home Office, called by the President. Full reports were made by the President, Treasurer and Secretary of their activities. I took part in all the discussions and gave each problem careful consideration.

The records show that the Ukrainian National Association has grown considerably, financially and in membership. Our funds were invested wisely and all mortgages and loans that were granted were investigated by members of the Supreme Assembly.

I visited many UNA branches in the past four years, and represented the Ukrainian National Association at many functions. I was greatly impressed by the activity of our members and their interests. Our deepest gratitude must go to the many people who worked so hard and gave so much of their time to make the Shevchenko monument in Washington, D.C. possible. We should be proud of the part played by the Ukrainian National Association and our members in this great accomplishment. I will not list all the trips I made, as I am sure you were well informed about these activities through the "Svoboda" and "The Ukrainian Weekly.

The Ukrainian National Association has a youth program we can be proud of. The Ukrainian Cultural Courses at Soyuzivka are well attended by young people from all over the United States and Canada. Our Children's Camp is filled to capacity and we could have more children at the camp if we had the space to accommodate them.

As a member of the Cultural Committee, I attended the various meetings and participated in the discussions. The Ukrainian National Association made important cultural and educational progress in the past few years.

Our publication "Ukraine: A Concise Encyclopaedia" attracted much attention among educators and students. We also published an anthology of short stories in English entitled "Our Land."

I served on the UNA Scholarship Fund Committee together with Prof. Roman Smal-Stocki, Prof. Alexander Archimovych, Dr. Jaroslaw Padoch, Mr. Bohdan Futey, Dr. Walter Gallan, Mr. Bohdan Melnyk, Prof. Myron Kuropas and Mr. Anthony Dragan. In the past two years, the Committee granted over $5,000 in scholarships.

State Fraternal Congresses are very important to a fraternal organization, and much is gained by attending them. New Jersey has 37 fraternal benefit societies having a total membership of over 250,000. I represented the Ukrainian National Association at these conventions which are held in Atlantic City, for many years, and last year I was elected to serve on the Executive Board.

Our home for retired members at Soyuzivka now has three permanent guests, and we believe that more of our elderly members will take advantage of this facility.

The Bowling Tournament which takes place in April, 1966 in Alipuippa, Pa., will be, I'm sure, the beginning of a sports program on a national scale. In 1937, the Ukrainian National Association had 32 bowling teams and 30 baseball and softball teams, all playing under the UNA banner. 69 branches were registered for softball and baseball. The Ukrainian National Association sports program was designed to interest youth in the UNA to give it purpose, and to give our youth an opportunity to shoulder responsibility and build character. I believe it has succeeded since many of our former youth are very active in UNA affairs today and are assuming many responsible duties in the community.

In conclusion, I want to thank all the members of our Association for their full cooperation during the past four years that I was in office.

До друкованого звіту додала заступниця головного предсідника Анна Герман наступне:

„Пане Предсіднику, Пані і Панове!

Впродовж останніх чотирьох років УНСоюз зробив великий поступ, в чому найбільша заслуга самих членів, тобто Вас. Ви хотіли мати успішну спортову програму і ми врешті почали влаштовувати спортові імпрези, які набирають загально-крайового значення і популярности. Ви домагалися дому для старших членів і ця справа була на порядку нарад від початків існування УНСоюзу. Коли врешті прийшло до здійснювання цих задумів, мушу в ім'я правди ствердити, що це були жінки в Головному Уряді УНСоюзу, які добивалися, щоб почати акцію в цій справі. Цей поступ був можливий завдяки Вашій впертості та важкій праці. УНСоюз — це Ваша організація і Ви рішаєте про його долю, а урядовці стараються виконати Ваші рішення. Часто ми не погоджуємось, бо кожний з нас бачить ці речі інакше. Це добре явище, яке допомагає нам зробити правильне рішення. Кожний з нас працює для цієї самої цілі — для добра нашого Українського Народного Союзу".

Предсідник Конвенції Іван Флис подякував заступниці головного предсідника за звіт та попросив до звіту головного секретаря д-ра Ярослава Падоха.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ УНС ЯРОСЛАВА ПАДОХА

Джетовим літаком пролетіло останнє чотириріччя, що простяглося поміж двома конвенціями Українського Народного Союзу. Неначе то вчора джмелем гуділа конвенція з 1962 року, а ось незабаром збереться нова, для якої й пишеться цей новий конвенційний звіт.

Незвичайним було це останнє чотириріччя в житті української громади в Америці й Канаді, помітним воно залишиться також у хроніці нашого союзового життя. В ньому побудувала громада величний пам'ятник своєму генієві Тарасові Шевченкові в 150-річчя з дня його народження, і то в самому серці вільного світу, Вашинґтоні; в ньому відзначила вона також два громадські ювілеї: сімдесятиріччя найстаршої в світі української газети „Свобода" в 1963-му році і сімдесятиріччя найстаршої в світі української установи — Українського Народного Союзу, в 1964 році. Для зовнішнього світу ми відмітили ці дві події окремими виданнями, пам'ятковою медалею о. Грушки та ювілейною відзнакою УНСоюзу, а в нашім нутрі закріпили цей черговий міжконвенційний період посиленою працею й зміцненою відданістю сьогодні вже 72-річному Батькові-Союзові, а з ним і цілій і нашій національній громаді поцейбіч океапу.

Цей звіт має своїм завданням розповісти про цей чотирирічний труд, про його вдачі і невдачі, про тих, які, забувши своє власне добро, побільшували громадське, щоб скріпити свою громаду, запевнити їй повагу й значення, які їй належаться.

За звітний час ми видатно зросли, поглибили свою працю, зокрема знання забезпеченевого діла та зрозуміння його значення для осіб, родин і всієї суспільности, та значно поліпшили методи нашої праці. Не зрікаючись високої громадської місії нашої установи, ми чимраз твердше і певніше вступаємо на шлях професійного пізнання життьового забезпечення і служби своїй громаді. Успіхом в нашій праці є видатне збільшення не тільки числа членів УНСоюзу, але й їх загальної та пересічної суми забезпечення. Ідеальне сполучення громадського з бизнесовим, суспільного з професійним було й надалі буде нашим дороговказом. Новий „товар", що його ми ввели на союзовий ринок, нові професійні та півпрофесійні сили, які стали з нами до праці, і нові методи праці мають давню мету: збільшити УНСоюз та його службу своїй громаді. Вони й допоможуть нам сподіваємося, незабаром досягти нашу безпосередню мету: стотисячний Союз, до якої ми в останнім чотириріччі в великій мірі наблизилися.

ГОЛОВНІ ДІЛЯНКИ ПРАЦІ СЕКРЕТАРСЬКОГО ВІДДІЛУ

Секретарський Відділ тільки назвою є відділом секретарським, чи як за давньою традицією звикли його кликати, відділом рекордовим. На ділі він обіймає куди ширші завдання, першими поміж якими є: 1) канцелярійна праця, 2) праця організаційна та 3) інформаційно-пропаґандивно-вишкільна. Та й ці ділянки не охоплюють ще всіх обов'язків головного секретаря. Він є також з уряду секретарем Головного Екзекутивного Комітету і секретарем Головного Уряду, а з призначення чи вибору є членом Культурної та Стипендійної Комісій і інших несоюзових громадських установ.

З усіх засідань та нарад гол. секретар готує протоколи, які були друковані на сторінках „Свободи", здебільшого у „Трибуні УНСоюзу".

1. КАНЦЕЛЯРІЙНА ПРАЦЯ

В секретарському відділі, як і раніше, працювали 12 до 13 службовиків. Змінялися, або й взагалі (як під цю пору) не було української секретарки, хоч роблено чимало заходів у цьому напрямі. Українські дівчата й жінки нерадо здобувають секретарське знання, що й казати про знання української секретарки. Коли зважити, що праця нашої установи має листувальний характер і що три чверті відділових секретарів листуються українською мовою, кожний може уявити собі, якою величезною перешкодою в праці головного секретаря є брак вповні кваліфікованої україномовної секретарки. Замість присвятити свій час для важливіших справ, йому приходилося велику його частину зуживати на писання листів, і то у значній мірі власними пальцями. Це не абияка аномалія, і пороблено заходи, щоб з нею покінчити. Зате інші службовики виконували свою працю якнайсумлінніше у повному зрозумінні, що працюють вони не тільки для заробітку, але й для своєї громади. За це їм належаться від нас прилюдне признання і подяка.

Нелегким ділом є обслужити 500 Відділів, розкинених по величезних просторах 27 стейтів, Колумбійського дистрикту і 7 провінцій Канади. Про величину завдання свідчить число висиланих листів, яке щомісяця досягає цифри дві з половиною тисячі. Було традиційним звичаєм секретарського відділу відповідати на листи того самого дня, коли вони наспіли, і до того відповідати докладно, повно й в найбільш товариському тоні. Тільки з особливих причин відтягалося відповідь, але це траплялося виїмково.

Головною проблемою праці секретарського відділу було його нерівномірне навантаження працею. До цього причинялося пізнє надсилання членських аплікацій. Не помогли заклики в „Трибуні УНСоюзу" та сотні особистих листів. Організатори й секретарі відділів і далі висилають аплікації в останніх днях місяця, а то і в перших днях нового місяця, вимагаючи їх оформлення ще в попередньому місяці. Це дуже утруднювало працю й опізнювало оформлення аплікацій та висилку грамот, за що не раз прийшлося головній канцелярії почути терпкі докори. А треба знати, що оформлення члена вимагає чимало праці внутрі і назовні головної канцелярії. Особливо багато часу забирає фотографування аплікацій, копії яких мусять бути долучені до грамоти, та перевірка аплікацій головним лікарем УНСоюзу. Набуття окремого фотографічного апарату повинно дещо приспішити оформлення нових членів. Але найбільше можуть у цьому помогти таки самі союзові діячі, вчасно присилаючи аплікації.

Перешкодою в праці є також замала кількість урядовців секретарського відділу, а щоб збільшити їх число, треба в першу чергу знайти для них приміщення. Під цю пору немає дослівно місця, де можна було б примістити нового службовика. Перенесення головної канцелярії в нове приміщення, без сумніву, дозволить швидше оформлювати нових членів і усунути цю прикру й чи не єдину болячку секретарського відділу.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНА ПРАЦЯ

Важко вичислити всі ділянки праці секретарського відділу головної канцелярії, але немає сумніву, що найважливішими є постійне збільшування членів, зберігання існуючих членів, вдержування життєздатних відділів з працездатними урядовцями, їх вишкіл і постійний зв'язок з ними, підшукування нових відділових урядовців, де їх самі відділи знайти не можуть, підшукування організаторів, їх вишкіл та нагляд над ними і чимало інших. Саме вичислення цих обов'язків говорить про величину завдання. Коли до того взяти до уваги, що кожна забезпеченева установа, а українська зокрема, нагадує дірявий мішок, який випускає тим більше води, чим більше її в нього вливати, то це дає змогу зрозуміти, чому на чоло всіх проблем УНСоюзу висувається проблема щораз нового членства.

Ця проблема не нова, вона існує так довго, як довго існує УНСоюз. Але, мабуть, ніколи вона не була такою важливою і — трудною. Адже в час, коли ввесь господарський світ незвичайно скоро централізується і на місце малих підприємств виростають ґіганти, не інакше діється з забезпеченевим „бизнесом". Поодинокі асекураційні компанії досягають пів сотні мільйонів забезпечених з більйонами долярів нового забезпечення кожного року. Десятки тисяч найкраще вишколених й оплачуваних професіоналістів заливають край, не залишаючи в спокою ні одного дому, ні одної родини. Конкуренція з ними може видаватися сизифовою працею, зокрема для таких малих порівнюючи організацій, як наше, яка ще не досягла ста тисяч членів. До того вже не прибувають з України нові поселенці, а чимало прибулої і тут народженої молоді, а то й старших, стороняться своєї громади й часто зовсім поривають з нею всякі зв'язки. А до цих зовнішніх чинників приходить внутрішній: подивугідне недоцінювання українською громадою величезної ваги всякого, а особливо життьового забезпечення. Серед усяких перешкод, які стоять на дорозі до повного росту УНСоюзу, мабуть, ця перешкода, а саме недоцінювання забезпечення, найбільше нам шкодить. У час, коли пересічна висота забезпечення американської родини сягає її дворічного заробітку, в нас вона часто не переходить шести-, а то й менше місячного прибутку.

Рости серед таких обставин нелегко, зокрема братським установам. Не диво, що яких шістдесят відсотків братських установ у ЗДА і Канаді з року на рік падають, і то навіть установ, які гуртують великі релігійні та національні громади. Та все ж ми постійно й певно ростемо і йдемо вперед. Минуле чотириріччя ми замкнули числом вісімдесят тисяч членів, а цю конвенцію зустрічатимемо з вісімдесят шістьма, а може навіть з вісімдесятьма сімома тисячами. Як це сталося, кому й чому завдячуємо наш новий організаційний успіх скажуть нижче подані таблиці чисел. Складаючи їх та публікуючи тут, я був сповнений жалем, що наш величезний труд не довів нас ще до нашої безпосередньої мети — ста тисяч членів, але водночас народжувалося почуття вдовілля й радости з нашого дальшого росту та скріплення нашої ролі в рості нашої національної громади обох наших країв.

НОВІ ЧЛЕНИ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ВІСІМ РОКІВ

Рік	Число нових членів	Їх сума забезпечення	Пересічна сума
1958	3,727	$3,306,000	$887
1959	4,998	4,505,500	901
1960	3,567	3,522,000	987
1961	4,830	4,700,000	975
1962	4,093	4,014,000	978
1968	4,446	8,894,000	2,000
1964	4,398	8,573,000	1,950
1965	4,896	8,012,000	1,636

За чотири роки в конвенційному періоді від 1-го січня 1958 року до 31-го грудня 1961 року було приєднано 17,122 членів на загальну суму ...... $16,033,500 забезпечення.

За чотири роки в конвенційному періоді від 1-го січня 1962 року до 31-го грудня 1965 року було приєднано 17,833 членів на загальну суму ...... $29,493.000 забезпечення.

За останніх вісім років приєднано разом 34,955 членів на загальну суму ...... $45,526,500 забезпечення.

ВТРАТИ ЧЛЕНІВ ЗА ОСТАННІХ ВІСІМ РОКІВ

внаслідок суспенз, повних виплат, виплачених грамот, грошових зворотів та смерти

Рік	Суспензи	Виплачені Е грамоти	Виплачені Р грамоти	Грошові звороти	Посмертні виплати
1958	930	345	550	803	581
1959	857	464	771	729	624
1960	709	592	777	894	684
1961	661	605	762	803	673
1962	782	625	857	806	654
1963	876	757	838	769	693
1964	647	999	1,049	751	747
1965	684	889	754	775	714
Разом	6,146	5,276	6,358	6,330	5,370

ПІДСУМКИ РУХУ ЧЛЕНСТВА ДОРОСЛИХ І МОЛОДІ

за час від 1-го січня 1962 до 31-го грудня 1965 року

Стан активних членів 1-го січня 1962 року		75,056
Нові члени за чотири роки		17,833
Разом		92,889
Втрати:		
Суспендовані члени	2,989	
Виплачені Е грамоти	3,270	
Виплачені Р грамоти	3,498	
Грошові звороти	3,101	
Члени померли	2,808	
Інші втрати: безпл. продовження, частинно випл. забезпечення, відхід з перехідними листами і зміни кляс	750	
Разом втрати		16,416
Стан активних членів 31-го грудня 1965 року		76,473
Чистий прибуток в числі активних членів за чотири роки		1,417
Стан усіх членів 1-го січня 1962 року		81,441
Стан усіх членів 31-го грудня 1965 року		86,059
Чистий прибуток в числі усіх членів за чотири роки		4,618

СТАН АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ВІСІМ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Їх сума забезпечення	Пересічна сума
1957	72,438	$51,830,257	$715
1958	72,737	52,953,753	725
1959	74,160	54,749,205	738
1960	73,843	55,446,896	751
1961	75,056	57,563,463	767
1962	75,278	58,577,520	778
1963	75,608	64,337,739	851
1964	75,573	68,051,328	900
1965	76,473	72,484,170	947

За чотири роки від 1-го січня 1958 року до 31-го грудня 1961 року стан активних членів збільшився на 2,618
та на суму забезпечення $5,733,206

За чотири роки від 1-го січня 1962 року до 31-го грудня 1965 року стан активних членів збільшився на 1,417
та на суму забезпечення $14,920.707

За останні чотири роки пересічна сума забезпечення активних членів зросла із $767 на $947, тобто на $180 на поодинокого члена.

СТАН УСІХ ЧЛЕНІВ, АКТИВНИХ І НА ВИПЛАЧЕНОМУ ТА ПРОДОВЖЕНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ, ЗА ОСТАННІХ ВІСІМ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Їх сума забезпечення	Пересічна сума
1957	75,986	$54,143,155	$712
1958	76,864	55,514,617	722
1959	79,199	58,121,981	733
1960	79,600	59,325,491	745
1961	81,441	61,894,377	759
1962	82,424	63,474,776	770
1963	83,493	69,741,299	835
1964	84,414	74,168,999	878
1965	86,059	79,196,861	920

За чотири роки від 1-го січня 1958 року до 31-го грудня 1961 року стан усіх членів збільшився на 5,455
та на суму забезпечення $7,751,222

За чотири роки від 1-го січня 1962 року до 31-го грудня 1965 року стан усіх членів збільшився на 4,618
та на суму забезпечення $17,302,484

За останні чотири роки пересічна сума забезпечення усіх членів зросла із $759 на $920, тобто на $161 на кожного члена.

ПЕРЕСІЧНИЙ ВІК ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ

(Числа з конвенційних звітів)

31-го грудня 1953 року	41 років
31-го грудня 1957 року	36 років
31-го грудня 1961 року	35.91 років
31-го грудня 1965 року	37.6 років

МОВА ЧИСЕЛ

Не тільки в науці, але також у щоденному житті найдоцільнішою методою є порівняльна. З цією метою вгорі подано числа, які відносяться до членства УНСоюзу не лише за останній конвенційний період, але також за період попередній. Порівняння між ними дають змогу оцінити наші здобутки і — що не менш важливо — спостерігати, в якому напрямі йде розвиток членства УНСоюзу, звідки тільки один крок до передбачування ближчої і дальшої майбутности.

НАДБАННЯ

Перша таблиця подає числа нових членів, придбаних в останніх восьми роках, суму їх забезпечення та пересічну суму забезпечення кожного нового члена, приєднаного в даному році. За ці роки придбано імпозантне число членів — кругло 35 тисяч. Хоч ми куди далі відбилися від років великої імігpaції, за останнє чотириріччя ми придбали понад сімсот членів більше, як у попередньому конвенційному періоді. Точно 17,833 нових членів придбав УНСоюз в минулому чотириріччі. Хто знає, скільки праці коштує придбати одного члена, той зуміє оцінити той великий труд, що його вложено в придбання майже 18 тисяч членів.

Ще більший поступ виявили ми в піднесенні загальної і пересічної суми забезпечення. Коли в минулому періоді нові члени забезпечувалися на три до чотирьох з половиною мільйонів, то в другому періоді висота загального забезпечення майже подвоїлася і в останніх трьох роках переходила вісім і доходила до дев'ятьох мільйонів. Те саме сталося з пересічною сумою забезпечення нових членів. Ще до 1962 року вона була нижчою за 1,000 долярів, зате в останніх трьох роках піднялася вдвоє вище.

(Продовження в наступному числі)